

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum: 26 maart 2013
Aanvang: 19.15 uur
Locatie: Raadzaal

Voorzitter: mevrouw J. Hermans-Vloedveld, burgemeester; de heer J.J. Stapel, vicevoorzitter van de raad, tijdens de behandeling van agendapunt 5; mevrouw H.E. Rozema-Jungjohann, plaatsvervangend voorzitter, tijdens de behandeling van de agendapunten 10 en 11.

Griffier: mevrouw C.M. Steenbergen.

Aanwezige leden: mevrouw A. Abdutallif, F. Akse, J. Buitenweg, U. Çete, F.J. Cornelissen, mevrouw C.N. Davis, mevrouw I. Dikmen-Yalçi, mevrouw M.J.C. van Doorn, P. Elbertse, M. Geerdink (later), F.J. Gerritsen, J.J.H. Hammink, A. Heite, mevrouw H.J. Heitink, F.E. van der Horst, B. Hümmels, H.C. Isendoorn, G.F. Kamphuis, mevrouw N. Kirkagaç, mevrouw H. Leusman, A. Maathuis, mevrouw A. Meijer, H.K. Nijhuis, H.G. de Olde, J. Pauwels (later), mevrouw H.E. Rozema-Jungjohann, J.L. Schuur, mevrouw I.A.M. ten Seldam-Even, L.K.J. Simmering, J.J. Stapel, G.W.L. Stork, J. Veenstra, G.P. Vos (later), mevrouw M. Wessels en H. Zwerink.

Aanwezige wethouders: J. Andela, mevrouw J.M.M. Kuik-Verweg, E.J. van Marle, mevrouw A. Timmer en G.H. van Woudenbergh.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heet u allemaal hartelijk welkom, ook de mensen op de publieke tribune. De heren Pauwels en Vos hebben laten weten later ter vergadering te zullen komen.

Ik heb begrepen dat de heer Hammink een verklaring wil afleggen. Ik stel voor dat hij dit aan het begin van de vergadering doet. Daarna zullen wij de agenda vaststellen.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Tot mijn grote spijt moet ik meedelen dat ik niet langer deel zal uitmaken van de fractie van de PvdA in deze raad. Dit is geen impulsief besluit. Er zijn meerdere redenen die zich in de loop der jaren hebben ontwikkeld. Het heeft met name te maken met de bestuurscultuur van deze gemeente, die al decennialang leeft en ook door mijn PvdA-fractie steeds maar niet doorbroken wordt. Er waren veel momenten waarop ik de juiste aansluiting trachtte te vinden bij kwesties die spelen in de stad. Regelmatig heb ik hierbij moeten ervaren dat ik geen steun kreeg van mijn fractie. Mede hierdoor kregen deze kwesties veelal niet de aandacht waarop ze volgens de burgers die wij vertegenwoordigen recht hadden. Ik noem voorbeelden als de affaire Nieuwstraat, de poortaffaire en de wil om per se een nieuw stadhuis te bouwen. Actueel is de situatie rondom de afhandeling van het Wendelgoor.

Afgezet tegen de voltallige raad heb ik van mijn eigen fractie onevenredig veel kritiek ervaren. Wat hierbij speciaal steekt, is dat die kritiek geuit werd zonder dat eerst bij mij werd

geïnformeerd naar de feiten in deze zaak.

Er heerst al decennialang een bestuurscultuur waarbij fracties die samen het college vormen in een kleine kring elkaar consequent afdekken in de besluitvorming. Ik constateer een gesloten besluitcultuur, die zich afspeelt in de kringen rond collegeleden en hun fractieleiders. Door deze cultuur, die wel gekenschetst wordt als bestuurlijk autisme, leiden ideeën van anderen, die soms gebaseerd zijn op buitengewoon goede argumenten, niet tot bijstelling van de besluitvorming.

Als men tussentijds afscheid neemt van een fractie, dan stel men normaal gesproken de vrijgekomen raadszetel ter beschikking van de partij. Dit vind ik gewoonlijk vanzelfsprekend. Mijn positie is echter afwijkend. Ik ben in de raad met voorkeurstemmen gekozen, terwijl ik op een onverkiesbare plaats stond op de kieslijst van de PvdA. Veelal hebben kiezers die normaal niet op de PvdA stemmen, bij de laatste verkiezingen bewust voor mij gekozen en mij daarmee juridisch voldoende positie gegeven voor een complete raadszetel. Ik kan en wil deze kiezers niet in de steek laten. Ik zal dus mijn zetel behouden en als onafhankelijk raadslid mijn werk continueren.

Ik wil een oprechte volksvertegenwoordiger zijn. Wil ik daarbij alleen opereren in de raad? Beslist niet. Ik wil mij de resterende tijd in deze raadsperiode goed oriënteren op samenwerking met anderen in deze raad. Ik heb de afgelopen weken hiertoe de nodige gesprekken gevoerd met mensen zowel binnen als buiten de coalitie. Het gaat mij vooral om besluitvorming in het belang van de stad. Dat kan met het huidige college, maar ik wil dit objectief, kritisch bezien. Ik wil echt vrijheid om mijn eigen mening goed te kunnen verwoorden in overleg met anderen. Ik wil niet meer opereren vanuit een strak gecontroleerd regime, niet meer een enorme druk voelen als ik fundamenteel afwijk van het standpunt van een fractie die deel uitmaakt van de coalitie. Met wie ik de komende periode zal samenwerken, hangt af van meningsvormingen die overeenstemmen. Die weg zoek ik bij alle partijen. De inbreng van argumenten is voor mij doorslaggevend en niet de grootte van de partij.

Vooralsnog begin ik als lijst Jan Hammink.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik ben nogal verrast door het verhaal van de heer Hammink. Ik kan me voorstellen dat hij er belang in ziet om een andere weg te kiezen, maar ik hoor een motivering waarvan ik de afgelopen jaren niets heb gehoord. Ik heb het idee dat je dan als raadslid een beetje eigenaardig functioneert. Nu zit ik hier niet om anderen de maat te nemen, maar ik wil alleen even melden dat ik hogelijk verbaasd ben over dit verhaal.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik deel die verbazing.

(De heren Pauwels en Vos komen, te 19.20 uur, ter vergadering.)

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Dames en heren! Er zijn twee moties vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. Ik stel voor om die aan het eind van de vergadering te behandelen. De motie van de PvdA-fractie zal als agendapunt 10 worden geagendeerd en die van de CDA-fractie als agendapunt 11. Ik constateer dat u daarmee akkoord gaat.

We gaan vanavond niet elektronisch, maar mondeling stemmen, omdat het elektronisch systeem nog niet in orde is.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter Ik heb geen idee of de mensen hier aanwezig weten waarover de moties gaan. Wellicht is het handig om dat te melden, zodat ze weten waarop ze eventueel wachten.

De VOORZITTER: U hebt helemaal gelijk. Dat doe ik heel graag. Het zijn beide moties die zien op de inzet om de sluiting van het huis van bewaring De Karelskamp tegen te gaan.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik wil graag iets zeggen over punt 8 van de agenda.

De VOORZITTER: We zullen de agendapunten stuk voor stuk afgaan.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Als het Advies detailhandel stadion en Nouveau wordt behandeld, is de kans groot dat het wordt afgestemd. Dan is er geen weg terug voor Heracles en staat Heracles met lege handen. Daarom stelt mijn fractie voor dit agendapunt van de agenda af te voeren en te behandelen bij de nieuwe detailhandelstructuurvisie, waarin de plannen met betrekking tot de binnenstad, de woonboulevard, Heracles, Almelo Nouveau, De Gors, Van Goghplein en andere winkelcentra integraal kunnen worden behandeld en er duidelijk beleid tot stand kan komen met betrekking tot de detailhandel. Dit is niet alleen ons idee; dit wordt gesteund door het rapport van Droogh Trommelen en Partners, zoals in de informatieve raad besproken.

Voorzitter! Ik zou graag zien dat u ons voorstel in stemming brengt.

De VOORZITTER: Ik geef eerst ruimte voor een paar reacties en dan kom ik toe aan uw verzoek.

De heer GERRITSEN (VVD): Voorzitter! Mijn fractie wil dit onderwerp vanavond wel bespreken. Wij vinden dat dit veel breder ligt dan hier even wordt geschetst. Het gaat hier niet alleen om Heracles, maar ook om de amateurvoetbalverenigingen. Die wachten op dit besluit om voortgang te kunnen maken met de ontwikkeling op dat gebied. Onze fractie wil en zal dit stuk vanavond gewoon bespreken.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind dat we geen valse verwachtingen moeten wekken. Ik vind dat je dit onderwerp alleen van de agenda moet halen als je verwacht dat je iets wat je nu niet kunt toestaan, met de nieuwe detailhandelstructuurvisie wel kunt toestaan. Volgens mij gebeurt dit niet in de nieuwe visie. In de nieuwe visie wordt net zo min een outlet factory als een wijkwinkelcentrum toegestaan. Je schept met het afvoeren van dit onderwerp van de agenda verwachtingen die je volgens mij niet waar kunt maken. Dan kun je beter vanavond een besluit nemen.

De VOORZITTER: Ik raad u aan om nu niet te veel op de inhoud in te gaan, maar om alleen procesmatige opmerkingen te maken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik vind de motivering van de heer Stork een beetje eigenaardig. Hij wil iets van de agenda halen omdat het anders weggestemd zou kunnen worden. Volgens mij zitten we hier om ergens over te spreken en er wel of geen goedkeuring aan te geven. Ik begrijp wel wat de motivering zou kunnen zijn, maar dat heeft de heer Stork volgens mij niet uitgesproken. Om iets van de agenda te halen omdat er mogelijk negatief over zal worden gestemd, vind ik gek. Ik zal er, op uw verzoek, verder niet inhoudelijk op ingaan.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie vindt het chic om eerst de detailhandelstructuurvisie integraal te behandelen en vervolgens, indien dat nodig is, daarop een uitzondering te maken met betrekking tot de overeengekomen besluiten ten aanzien van Heracles. Ik stel voor om die tijdsvolgorde aan te houden. Wij steunen het verzoek van de heer Stork.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie steunt het verzoek van de heer Stork. Wij vinden dat je straks integraal moet kunnen beoordelen wat de detailhandelstructuurvisie van Almelo moet inhouden. Daar hoort Heracles ook bij. Heracles moet een eerlijke kans krijgen om een plaats te krijgen binnen die detailhandelstructuurvisie.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik steun het voorstel van de heer Stork. Mijn angst wordt echter niet gevormd door de vraag hoe er gestemd zal worden. Ik vind eerder dat het een integrale aanpak vereist en dat we alle aspecten van de detailhandel moeten bekijken in één notitie. Daar moet niet hapsnap een stuk uit worden gehaald.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Als het agendapunt wel wordt besproken, zal mijn inzet zijn om straks integraal een afweging te maken en niet nu al vooraf een klein besluit te nemen. Wat dat betreft steunen wij het voorstel van de heer Stork.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik herhaal mijn woorden van de vorige week. De VVD-fractie zit vanavond klaar om besluiten te nemen. We zien de twee elementen in het nu voorliggende voorstel als twee bouwstenen voor de beoogde detailhandelstructuurvisie. Er is een vraag gesteld vanuit de samenleving en daarover willen we graag vanavond een besluit nemen. Wat de VVD-fractie betreft, wordt er vanavond gewoon een besluit genomen over dit onderwerp.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik steun het voorstel van de heer Stork, omdat ik van mening ben dat we eerst de detailhandelstructuurvisie aan de orde moeten stellen en pas daarna het onderdeel waarover we vanavond zouden spreken.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Wij hebben getwijfeld, maar we steunen toch het voorstel van de heer Stork.

Mevrouw ABDULLATIF (VVD): Voorzitter! Ik vind het ook logisch om eerst een besluit te nemen over de detailhandelstructuurvisie en daarna over dit agendapunt een besluit te nemen.

Het voorstel van de heer Stork om agendapunt 8 van de agenda af te voeren wordt hierna in stemming gebracht en aangenomen met 22 tegen 12 stemmen.

Voor stemmen de leden: Kamphuis, mevrouw Kirkagaç, mevrouw Meijer, De Olde, Schuur, mevrouw Ten Seldam-Even, Stapel, Stork, Vos, mevrouw Wessels, Zwerink, mevrouw Abdullatif, Akse, Buitenweg, Çete, Cornelissen, mevrouw Davis, mevrouw Van Doorn, Elbertse, Hammink, mevrouw Heitink en Van der Horst.

Tegen stemmen de leden: mevrouw Leusman, Maathuis, Nijhuis, Pauwels, mevrouw Rozema-Jungjohann, Simmering, Veenstra, mevrouw Dikmen-Yalçi, Gerritsen, Heite, Hümmels en Isendoorn.

De VOORZITTER: Dames en heren! Het voorstel van de heer Stork is aangenomen. Dit betekent dat het Advies detailhandel stadion en Nouveau zal worden meegenomen in de bespreking van de detailhandelstructuurvisie. Ik meen dat dit in juni zal gebeuren, maar dit zullen we met het presidium bespreken.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Kunnen we met het presidium nadenken hoe we dit soort zaken in de toekomst anders kunnen inrichten? Vorige week werd bij het raadsberaad eigenlijk al duidelijk wat ongeveer de mening zou zijn van de raad, maar toen hebben we besloten dit onderwerp toch op de raadsagenda te zetten, waardoor dit hele circus is ontstaan. Het lijkt mij handiger om een besluit over het al of niet in de raadsvergadering bespreken van een voorstel te nemen voordat het voorstel op de raadsagenda wordt gezet, zoals dat vroeger in de commissies ging. Zeker als er een grote opkomst van publiek verwacht wordt, lijkt mij dat beter. Dit is niet leuk voor de pers, de fans en de overige aanwezigen.

De heer STAPEL (PvdA): Ik heb vorige week mogen voorzitten. Aan het eind heb ik de vraag gesteld of dit onderwerp besluitrijp was. Toen waren de stemmen ongeveer fiftyfifty. In een politiek beraad kunnen we formeel gesproken niet tot stemming komen. Daarom ben ik vorige week geëindigd met de mededeling dat we bij de eerstvolgende besluitvormende raadsvergadering zouden moeten besluiten of we dit onderwerp op de agenda willen houden.

De VOORZITTER: Ik denk dat het goed is om er in het presidium nog een keer naar te kijken. De punten van de heren Cornelissen en Stapel zijn helder. We zullen die bij elkaar brengen in het presidium.

De aldus gewijzigde agenda wordt zonder stemming vastgesteld.

(De heer Geerdink komt, te 19.35 uur, ter

vergadering.)

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1301030).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Het blijkt dat ik de helft van de tijd de ingekomen stukken niet kan vinden. Er ligt een pakket papier ter inzage, maar daar zit alleen de samenvatting in. Na raadpleging van een van de meest intelligente partijen in de raad – dit is duidelijk de SP – heb ik wel wat kunnen vinden, maar ik vind de stukken wat ongelukkig te vinden. Kunt u daaraan wat doen?

De VOORZITTER: Ik weet niet of ik daar persoonlijk iets aan kan doen, want misschien help ik u van de regen in de drup. We zullen bekijken hoe raadsleden technisch kunnen worden meegenomen in het vinden van de stukken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik zeg er eerlijkheidshalve bij: het zou ook aan mij kunnen liggen.

De VOORZITTER: Dat zou kunnen, maar dan nog hebt u recht op technische ondersteuning, dus dat zullen we organiseren.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Punt 16 betreft een Wob-verzoek aangaande stukken betreffende het nieuwe stadhuis en daar is negatief op gereageerd. Ik wil graag weten waarom dit is gebeurd. Ik weet dat we er inhoudelijk niet over kunnen praten, maar ik vind dat aan de raad duidelijk moet worden gemaakt waarom deze informatie niet kan worden gegeven.

De VOORZITTER: Ik kan u daar zo geen antwoord op geven, dus dat gaan we na en dan krijgt u dat te horen.

De heer STORK (ALA): Punt 17 betreft een brief van CVV Oranje Nassau inzake het nieuwe stadion voor Heracles en het sportcomplex voor Oranje Nassau. De gehele raad heeft die brief gekregen en iedereen heeft die gezien. Ik wil graag weten wat de mening van het college hierover is. Ik denk dat we daar recht op hebben.

De VOORZITTER: Uw vraag leiden wij via het presidium naar het college.

Met betrekking tot de overige ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Raadsbrieven vanuit B&W (R 1301029).

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Vaststellen notulen 12 februari, 5 maart, 12 maart en 19 maart 2013.

Notulen 12 februari, 5 maart, 12 maart en 19 maart 2013.

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

Notulen 19 maart 2013.

De heer MAATHUIS (VVD): Voorzitter! In tegenstelling tot in de andere notulen het geval is, zijn de afwezige leden niet vermeld. Ik ga ervan uit dat het noteren van de aanwezige leden impliceert dat de overige leden afwezig waren.

De VOORZITTER: Zo zou u dat kunnen zien, dank u zeer.

De notulen worden zonder stemming vastgesteld, met inachtneming van de opmerking van de heer Maathuis.

(Mevrouw Hermans-Vloedveld draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Stapel.)

5. Vragenhalfuur (R 1301031).

1. Vragen van de CDA-fractie inzake de voorgenomen sluiting van De Karelskamp en De Niendure.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Almelo is nog geen krimpregio, maar als de regering zo doorgaat met haar beleid, is Almelo binnen enkele maanden vanzelf een krimpregio. Staatsecretaris Teeven maakte vrijdag 22 maart jl. bekend hoe hij voor € 340 miljoen wil snijden in het gevangeniswezen. Op 27 plekken gaan gevangenissen dicht, daaronder het Huis van Bewaring De Karelskamp en De Niendure in Almelo. Almelo wordt extra hard getroffen door de sluiting van De Karelskamp, omdat het hier om ruim 175 werknemers gaat met bijna allemaal een fulltime baan. Daarom heb ik de volgende vragen aan het college:

1. Wat heeft het college vanaf november 2012 ondernomen toen het klip en klaar was dat er gevangenissen zoals De Karelskamp en Niendure zouden worden gesloten. Huize Alexandra was al gesloten, dus er was geen enkele reden om te denken dat Almelo zou worden ontzien.
2. Met het regeringsbesluit wordt de regio Twente en Achterhoek wel erg hard getroffen. Zeker als daarbij in ogenschouw wordt genomen dat het Asielzoekerscentrum, Huize Alexandra en een deel van de rechtbank al voor Almelo verloren zijn gegaan en mogelijk binnenkort ook nog eens de Belastingdienst. Nu dreigen De Karelskamp en De Niendure ook verloren te gaan. Dit is voor de CDA-fractie onaanvaardbaar. Deelt het college deze opvatting?
3. De lobby's samen met Enschede en Hengelo pakken voor de gemeente Almelo wel erg slecht uit. Was het niet handiger geweest om vanaf november 2012 in dit dossier samen te werken met Berkelland en Hardenberg in plaats van met de partners van Netwerkstad?
4. Heeft het college al zicht op de effecten en gevolgen voor Almelo en voor de economische activiteiten van De Karelskamp en de toeleveringsbedrijven, maar ook voor de werkgelegenheid en expertise? De Karelskamp is tenslotte door de Tweede Kamer genoemd en als voorbeeld gesteld voor andere justitiële inrichtingen. Zo ja, wat zijn die effecten en gevolgen en hoe gaat het college daarop anticiperen?

Mevrouw HERMANS (burgemeester): Voorzitter! Ik dank de CDA-fractie voor deze vragen. Ze zijn hoogst actueel en ik ben blij dat ik hiermee dit podium kan krijgen om aan te geven hoe het college hierin zit, wat onze visie tot nu toe hierop is, voor zover die nu al uitgekristalliseerd kan zijn, en wat het college tot nu toe heeft ondernomen.

Op de eerste plaats maken wij ons, naar ik aanneem net als uw raad, enorm veel zorgen over de effecten en consequenties voor de medewerkers van deze penitentiaire inrichting in Almelo, maar dit geldt ook voor de andere instellingen die getroffen worden door deze plannen van de staatssecretaris. We delen ook hun verdriet over het mogelijk verliezen van hun baan. Daarnaast heeft dit natuurlijk enorme economische effecten, want er gaan ook hoogwaardige arbeidsplaatsen verloren. Op de laatste plaats is het natuurlijk een prachtige instelling: je wilt er liever niet verblijven, maar de instelling draait erg goed, de verleende zorg is uitstekend en het veiligheidsniveau is van grote hoogte.

We hebben in november en december 2012 na de eerste berichten in de media over de bezuinigingen op het gevangeniswezen – u hebt toen allemaal de kaartjes kunnen zien – onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen voor Almelo. We hebben in de eerste plaats een bezoek gebracht aan De Karelskamp. In het gesprek met de directie is toen onder meer gesproken over de geruchten die we hoorden over de bezuinigingen op het gevangeniswezen en de mogelijke effecten op De Karelskamp, hoewel De Karelskamp toen absoluut niet in beeld was. Dit is het college destijds verzekerd door de directie. De Karelskamp kwam niet voor op de shortlist met te sluiten gevangenissen en stond ook niet op het kaartje dat toen circuleerde.

We hebben bij die gelegenheid, bij dat bezoek, ook het jongste inspectierapport van 2012 over De Karelskamp meegekregen. Ik heb dit in mijn bezit. Men is enorm trots op de goede score

in dat inspectierapport. Uitmuntend, deze penitentiaire inrichting draait zogenaamd met zwarte cijfers, er wordt geen verlies geleden, de zorg staat op een hoog niveau en men is er zeer innovatief. Daarnaast was uit onze contacten met het ministerie van Veiligheid en Justitie niet gebleken dat Almelo zich zorgen hoefde te maken over de sluiting van De Karelskamp. En tot anderhalve week geleden, een week geleden, was er volgens ons allen groen licht voor De Karelskamp. Dit geldt overigens ook voor andere gevangenissen en huizen van bewaring die nu aan de negatieve kant staan.

Sterker nog, op de eerste kaartjes komt Almelo niet voor, maar desondanks heb ik, toen ik in november toevallig een afspraak had met de minister, het inspectierapport onder mijn arm genomen en samen met mijn collega's van Enschede en Hengelo minister Opstelten de vraag gesteld: hoe zit het met die plannen? We zien de kaartjes in de krant en wij staan er niet op. Dat doet ons deugd, maar wil ons duidelijkheid en zekerheid geven over deze plannen. Hij heeft ons toen verzekerd dat de plannen in het voorjaar 2013 naar de Kamer zouden gaan en aan de orde zouden zijn. Verder heeft hij er niets over losgelaten, maar alle geluiden en signalen wezen erop dat er geen aanleiding was om vanaf dat moment een actieve lobby op te starten om sluiting van De Karelskamp en De Niendure tegen te gaan. Desondanks heb ik minister Opstelten dat inspectierapport, en daarmee de waarde van De Karelskamp, onder ogen gebracht en het rapport bij hem achtergelaten.

Misschien ben ik wat uitgebreid, maar volgens mij verdient dit onderwerp de aandacht, als u mij permitteert.

Bovendien was de Inspectie voor Veiligheid en Justitie in het najaar van 2012 van oordeel dat De Karelskamp een voorbeeldfunctie vervult. Dat oordeel is ook echt geveld in dat rapport. De inrichting beschikt over een gezonde bedrijfsvoering en is een van de twee gevangenissen in het land die zwarte cijfers hebben. De Karelskamp is niet groot, maar dit laat zien dat een inrichting op die schaal toekomstbestendig kan zijn. Het rapport is ook in lijn met de uitkomsten van de gedetineerden survey en het medewerkerstevredenheidsonderzoek. Ook die rapporten schetsen een positief beeld van De Karelskamp.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, de heer Teeven, heeft op vrijdagmiddag 22 maart jl. een brief gestuurd aan het college van B&W, nadat hij eerst mij had gebeld met de mededeling dat de sluiting van De Karelskamp en De Niendure onderdeel uitmaakt van de bezuinigingsplannen van dit kabinet op dit beleidsveld: € 340 miljoen. Op vrijdag 22 maart is het college ook telefonisch hierover geïnformeerd. Het college is net als u en de medewerkers van de inrichting overvallen door de plannen van het kabinet die tot 22 maart geheim zijn gehouden. Er was geen enkele mogelijkheid om interventies te doen of in contact te treden met het ministerie of de staatssecretaris, en dat terwijl ik toch een heel open relatie met hem heb. Dat proces heeft ons, en mij als burgemeester, enorm teleurgesteld. Dit heb ik de staatssecretaris laten weten.

Dit nieuws kwam dus als een grote, zeer onaangename verrassing. Ik kan u melden dat ook in andere gemeenten met betrekking tot andere instellingen dit proces op dezelfde manier is gelopen. Iedereen werd overvallen en kwam niet op de lijn met een deel van de Kamer of het ministerie.

Met betrekking tot vraag twee het volgende. Nu het kabinet toch heeft besloten om De Karelskamp en De Niendure te sluiten, zullen wij natuurlijk alles in het werk stellen om het besluit door de Tweede en Eerste Kamer, voor zover het wetgeving betreft, terug te laten draaien. Daarvoor doen we echt ons uiterste best. Ik ga er voor het gemak even van uit dat u de sluiting ook onaantvaardbaar vindt, dus net als u allen zullen wij ons hiertegen verzetten. Ik acht overigens ook persoonlijk het plan ondoordacht. We hebben vanmiddag een eerste grote lobbyoverleg gevoerd met betrokken bestuurders in een groter gebied, waarbij ook de lobbyist voor Overijssel en Twente aan tafel zat. We hebben daarin een strategie proberen uit te zetten, ook om te kijken op welke facetten we het best in discussie kunnen gaan met de Tweede Kamer, want daar ligt dit voorstel.

De derde vraag ziet op de lobby samen met Enschede en Hengelo. De CDA-fractie heeft hierover een oordeel. Ik zal de vraag niet herhalen; volgens mij is die duidelijk. Zoals ik net al vertelde, was er in november 2012 absoluut geen aanleiding om een actieve lobby op te starten om de sluiting van De Karelskamp en De Niendure tegen te gaan, omdat geen enkel sein op rood stond. Dat is ook de reden waarom wij vanaf dat moment niet actief contact hebben gezocht met de gemeenten Berkelland en Hardenberg, waar in beide gemeenten een forensisch psychiatrisch centrum is gevestigd. Dat overleg is nu wel tot stand gebracht, want we trekken gezamenlijk op. Dit is in het weekend opgestart.

De opmerking van de CDA-fractie dat de samenwerking met Hengelo en Enschede slecht zou uitpakken, durf ik te bestrijden. Dat zou zij hard moeten maken. Zoals ik zojuist schetste, zijn wij in november 2012 met de drie gemeenten bij minister Opstelten geweest en hebben we dit nadrukkelijk bij hem onder de aandacht gebracht. Die gezamenlijke lobby, die we natuurlijk ook op andere onderwerpen vormgeven, heeft bijvoorbeeld geleid tot het behoud van de rechtbank in Almelo, weliswaar met wat andere specialismen. Er is een andere verdeling gekomen tussen Zwolle en Almelo. We hebben succes gehad bij het vechten voor de herziening van de plannen voor de gerechtelijke kaart. Dit heeft geresulteerd in de Splittingswet. Dit is één van de redenen waarom de rechtbank in Almelo nog nadrukkelijk op de kaart staat.

Daarnaast heeft de lobby er ook voor gezorgd dat de Belastingdienst niet uit Twente vertrekt. Het was nadrukkelijk de opdracht van alle raden in Twente om ons in te zetten voor het behoud van de Belastingdienst in Twente. Het is natuurlijk nog niet duidelijk waar de Belastingdienst uiteindelijk gaat landen in Twente, maar dat zullen we hoop ik binnenkort zien.

De urgentie van samenwerking met de andere gemeenten blijkt uit deze voorbeelden en samenwerking kan ons ook helpen bij de lobby voor het behoud van De Karelskamp en De Niendure. De colleges van B&W van Hengelo en Enschede hebben vanmiddag hun volledige steun toegezegd en waren hier in huis om met ons samen op te trekken om te werken aan de lobby. Daarnaast, zoals ik net al zei, wordt in de lobby samengewerkt met de gemeente Hardenberg. Met de gemeenten Berkelland en Doetinchem hebben we ook contact; daar stem ik morgen mee af. Daarnaast werkt de provincie Overijssel mee; die was vanmiddag ook aan tafel vertegenwoordigd.

De sluiting van De Karelskamp en De Niendure heeft in eerste instantie vooral gevolgen voor het personeel van deze inrichtingen, dat gezamenlijk ongeveer 160-170 arbeidsplaatsen bezet. We hebben op dit moment nog geen zicht op de effecten voor bijvoorbeeld toeleveringsbedrijven: de spin-off. Dit zullen we allemaal in beeld brengen, ook voor de andere penitentiaire inrichtingen die het betreft in dit gebied, maar we richten onze energie nu op de lobby om sluiting tegen te gaan en rekenen daarbij op uw raad om ook via uw politieke kanalen de lobby te richten. We zullen ons best doen om u, als u dit wilt, te voorzien van het bruikbare materiaal.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Dank voor de uitgebreide beantwoording. Dit onderwerp verdient het; dat ben ik met de burgemeester eens. Ze zei zojuist dat het om een lobby voor een groter gebied gaat, ze noemde een aantal plaatsen. Is het juist als ik daaruit concludeer dat dit het gebied is waarmee de lobby gezamenlijk wordt gedaan, of heeft zij feitelijk nog een ander gebied voor ogen?

Mevrouw HERMANS (burgemeester): Voorzitter! Wij richten ons in eerste instantie vooral op ons eigen gebied. Daar heeft dit ook economische effecten. Natuurlijk vindt er ook afstemming plaats waar dit mogelijk is met Berkelland en Doetinchem, maar dat moeten we nog even afstemmen. Het is even kijken hoe we er met elkaar uitkomen en hoe we elkaar kunnen helpen. Dit is onderdeel van het bepalen van de strategie. In ieder geval wordt er gezamenlijk opgetrokken met Hardenberg en de provincie Overijssel.

2. Vragen van de LKA-fractie inzake de WOZ.

De heer KAMPHUIS (LKA): Voorzitter! Ik heb vragen over de WOZ. Vorige week ontving LKA diverse berichten over de vaststelling van de WOZ-waarde voor woningen. Een eigenaar zag de WOZ-waarde stijgen van € 128.000,- naar € 152.000,-, een stijging van bijna 20%, terwijl de burens maar een verhoging kregen van ongeveer 1,5%. Beide huizen zijn al tientallen jaren hetzelfde, alleen de tuin van de burens is iets groter; niets is vernieuwd of verbouwd. Navraag bij de gemeente Almelo leverde het antwoord op dat de woning is vergeleken met een woning in Geesteren.

In een dalende huizenmarkt lijkt het zeer onlogisch dat de WOZ-waarden stijgen. Ik vraag hierover een verklaring van de wethouder. Deze stijging levert vele bezwaarprocedures op die mogelijk niet eens tegen de WOZ-opbrengsten opwegen. Wat houdt je dan nog over? Een stijging van bijna 20% in deze tijden lijkt LKA een grote vergissing, vandaar de vraag aan de wethouder hoe deze WOZ-waarden worden bepaald. Is dit een getal dat uit een computer rolt, of is dit specifiek mensenwerk per woning?

De heer VAN MARLE (wethouder): Voorzitter! Bij een dalende markt zullen ook de WOZ-waarden dalen. De huidige waardepeildatum voor het jaar 2013 is 1 januari 2012. De gerealiseerde verkopen rond deze datum zijn bepalend voor de hoogte van de taxaties. De waardebeoordelingen vinden modelmatig plaats, waarna de gecertificeerde WOZ-taxateur de eindcontroles verricht. Afwijkingen in individuele gevallen zijn altijd mogelijk. Door een of meerdere verkopen rond het tijdstip van de waardepeildatum kan het zijn dat de waarde afwijkt van een vorig jaar. Ook door aan- of verbouw of het aankopen van meer grond zou het kunnen zijn dat de waarde afwijkt van het voorgaande jaar.

Binnen de gemeente Almelo is het mogelijk om alvorens formeel bezwaar in te dienen contact te zoeken met de gemeente, waarbij aangegeven kan worden wat de grieven zijn. Aansluitend wordt door enkele taxateurs binnen vijf werkdagen contact opgenomen met de persoon die de vragen of de grieven naar voren heeft gebracht en die worden dan doorgenomen. Aan de hand van dat gesprek wordt de WOZ-waarde al of niet ambtshalve aangepast. Zo niet, dan rest de mogelijkheid om formeel bezwaar in te dienen.

De VOORZITTER: Meneer Kamphuis, hebt u nog aanvullende vragen of opmerkingen?

De heer KAMPHUIS (LKA): Op dit moment niet. We komen er nog op terug.

(Hierna draagt de heer Stapel het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Hermans-Vloedveld.)

6. Archeologische waardenkaart gemeente Almelo en vrijstellingsgrenzen (R 1300992).

7. Vaststellen bestemmingsplan Sluitersveld (R 1300963).

Deze voorstellen worden zonder stemming aangenomen.

8. Advies detailhandel stadion en Nouveau (R 1301005).

Dit voorstel is van de agenda afgevoerd.

9. Nieuwbouw stadhuis (R 1301064).

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Bij de discussie in het politiek beraad heeft de ChristenUnie-fractie erop gewezen hoe merkwaardig het is om nu te besluiten om een nieuw stadhuis te gaan bouwen. Immers, in de Voorjaarsnota 2012 heeft het college nog voorgesteld om de nieuwbouw van het stadhuis twee jaar on hold te zetten. Het college gebruikte daarbij als argument "dat op veel terreinen offers gebracht moeten worden die ook de inwoners van Almelo direct raken". Omdat het btw-compensatiefonds zou worden afgeschaft, heeft de raad ermee ingestemd om over te gaan tot het aanbesteden van een nieuw stadhuis. Bij afschaffing van het btw-compensatiefonds zou de kostprijs immers 20% hoger worden. Maar ondanks dat het btw-compensatiefonds niet wordt afgeschaft, stelt het college toch voor om tot nieuwbouw over te gaan, met als enig argument dat we anders een nieuw traject moeten opstarten.

Volgens de ChristenUnie-fractie is dit niet uit te leggen. We krijgen de indruk dat het college dit ook vindt, want wat kan anders de reden zijn om in het raadsvoorstel hierover te zwijgen? Maar door hierover te zwijgen versterkt het college de weerstand tegen het besluit.

Ik denk dat iedereen in de raad vindt dat voor de goedkoopste adequate oplossing moet worden gekozen. Volgens het college en de coalitiefracties is dat nieuwbouw. Door andere fracties wordt dit echter betwijfeld en ook door veel burgers. Het oude belastingkantoor, het politiebureau, maar ook het gemeentehuis van Oss zouden niet gerenoveerd zijn wanneer nieuwbouw goedkoper zou zijn.

De ChristenUnie-fractie heeft herhaaldelijk het college en de coalitiepartijen opgeroepen om te streven naar een breder draagvlak voor dit besluit. We hebben daarbij de suggestie gedaan om de kosten voor renovatie nog eens kritisch onder de loep te nemen. Ook hebben we gevraagd om bij alle alternatieven op dezelfde manier met de kosten om te gaan. Om dus bijvoorbeeld de

grondkosten en de kosten van de architecten in alle gevallen als stichtingskosten of als incidentele kosten aan te merken. Maar het college heeft dit, gesteund door de coalitiepartijen, categorisch geweigerd. Het college heeft ook geen enkele andere actie ondernomen om het draagvlak voor het besluit te vergroten. We kunnen daarvoor maar één verklaring bedenken, namelijk dat het college er niet zeker van is dat nieuwbouw nog steeds de goedkoopste oplossing is wanneer nog eens kritisch naar de renovatiekosten wordt gekeken en de cijfers op dezelfde manier zijn verwerkt.

De ChristenUnie-fractie heeft steeds aangegeven dat de herbesteding van het huidige stadhuis voor haar een wezenlijk onderdeel is van de totale besluitvorming. Maar over de herbesteding van het stadhuis lezen we niets in het raadsvoorstel. En met het risico dat er uiteindelijk geen bestemming voor het huidige stadhuis wordt gevonden, wordt geen rekening gehouden.

De ChristenUnie-fractie begrijpt niet waarom het college zich zo opstelt, waarom het zich afsluit voor gevoelens en opmerkingen vanuit de raad en de samenleving, en waarom het zonder uitleg het tegenovergestelde doet als wat bij de Voorjaarsnota 2012 is besloten. Deze opstelling van het college is niet goed voor het vertrouwen in de overheid. We doen daarom opnieuw de oproep: trek het voorstel terug en zorg eerst voor een groter draagvlak in de raad, dan zal er ook vanzelf meer draagvlak onder de burgers ontstaan.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Ik kan heel kort zijn: ik ben het eens met hetgeen de heer Veenstra zei. Wij kunnen gewoon niet leven met dit besluit, ook al betekent dit besluit alleen maar dat er een vervolgstap wordt gegeven aan wat eigenlijk al democratisch is besloten, door over te gaan tot de gunning. In deze tijd, dit hebben we destijds ook al gezegd, vinden wij het echter onverstandig om een nieuw stadhuis neer te zetten. Wij vinden het zeer onverstandig om het Fortezza-debacle af te schuiven op het stadhuis. Ik probeer het netjes te zeggen, want eigenlijk komt er iets anders in mij naar boven. Het is op geen enkele manier te verkopen dat het Fortezza-debacle op de renovatie van dit huis waarin we nu vergaderen moet worden afgeboekt, als dit destijds al was gerenoveerd. We kunnen alsnog voor een goede renovatie gaan. Nieuwbouw is onverkoopbaar. We hebben constant appels met peren vergeleken. Daarmee bedonderen we niet alleen onszelf, maar ook de bevolking.

Mevrouw WESSELS (PvdA): Voorzitter! De heer Cornelissen zei het al, het besluit of we een nieuw stadhuis willen bouwen is genomen op 20 november jl. Vanavond praten we over de gunningsprocedure die is gelopen: de aanbesteding en de gunning van de bouw. Dit is de uitwerking van het democratische besluit dat we in november vorig jaar hebben genomen. Wij zijn blij dat er een aanbestedingsvoordeel is gehaald: € 400.000,-- structureel is mooi. We hebben nog wel vragen.

- Is er bij de aanbesteding ook gekeken naar de mogelijkheid om mensen aan het werk te zetten die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben?
- We zijn benieuwd of we nog vertragingen kunnen verwachten in de procedure. Is er bezwaar aangetekend door andere inschrijvers?

Wanneer alle procedures goed zijn doorlopen, mag wat ons betreft de bouw in juni beginnen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik dacht vanavond dat een heel ander onderwerp het meest ingewikkelde onderwerp zou zijn. Maar dit is gepromoveerd tot het meest ingewikkelde onderwerp voor vanavond. Gelukkig valt het voor mij nog wel mee, want ik ben altijd voor de realisatie van een nieuw stadhuis geweest, met verschillende motiveringen. Die wil ik hier allemaal nog wel een keer vertellen, maar daar zitten de raad en het college vast niet op te wachten.

Ik heb een vraagje. In besluit deel 1 staat namelijk iets over de opschortende werking met betrekking tot het definitief worden van het bestemmingsplan. Ik kan me voorstellen dat de bouw van het stadhuis op losse schroeven komt te staan, als daarmee iets gebeurt. Maar de heer Schuur laat nu overduidelijk merken – hij is waarschijnlijk veel deskundiger dan ik, hoewel hij nu laat merken dat hij niet zo deskundig is – dat hij wel weet hoe dit zal gaan. Ik wil dit graag van het college horen. Mochten daarmee complicaties ontstaan, dan zijn we mogelijkerwijze verder van huis.

Ik weet dat ik me tot dit onderwerp moet beperken, maar ik kan het niet laten dat andere

belangrijke onderwerp te noemen. Ik weet dat we hier in Almelo wel vaker heel lang over bepaalde zaken doen en dat er uiteindelijk niets van terecht komt. Misschien zou dat de beste oplossing zijn, maar ik zou dat doodzonde vinden, want ik vind dat het stadhuis er al lang had moeten staan.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Nieuwbouw stadhuis: veel is er al over gezegd, ook in het verleden. De GroenLinks-fractie heeft in deze en ook in de vorige raadsperiodes telkens het standpunt ingenomen dat renovatie van het huidige stadhuis de beste oplossing zou zijn. Het college heeft de renovatievariant laten uitrekenen en is tot de conclusie gekomen dat die duurder is dan nieuwbouw. Voor de nieuwbouwvariant is een sobere opzet gekozen. Volgens de GroenLinks-fractie is dit niet gebeurd voor de renovatievariant. Die had goedkoper kunnen uitpakken. Helaas lijkt dit een gelopen race. Vandaag legt het college de raad de "go or no-go"-vraag voor over de nieuwbouw van het stadhuis.

De afgelopen weken heeft er al dan niet in het geheim een discussie plaatsgevonden over de mogelijkheid om het stadhuis te vestigen in wat nu nog het belastingkantoor is. Ook hiervoor heeft het college ons inzage gegeven in de cijfers van de verbouwing en de exploitatiekosten. Ook hier komt er weer een konijn uit de hoge hoed met een prijskaartje waarop staat: te duur. Eigenlijk kent het college al jarenlang maar één variant, en dat is nieuwbouw. Telkens neemt het college de grondkosten mee in alle varianten, ook in de renovatievariant en de optie met het belastingkantoor. De GroenLinks-fractie vindt dit niet terecht. Dit geeft niet de reële kosten weer. We kunnen allerlei kosten meenemen in de bouw van het stadhuis, de renovatie of de vestiging in het belastingkantoor.

Een andere kwestie is onze financiële positie. Die is niet best. De burger merkt en zal nog merken dat er op veel zaken wordt bezuinigd, bijvoorbeeld op sport, cultuur, onderhoud, sociale voorzieningen en de Wmo. We kunnen het ons gewoon niet permitteren € 60 miljoen te besteden aan een nieuw stadhuis. Veel van onze kiezers en een groot deel van de burgers zullen dit niet begrijpen. De GroenLinks-fractie zal dan ook tegen het gunningsvoorstel stemmen. Tevens adviseert mijn fractie het college om het stadhuisplan weer on hold te zetten.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! De discussie over het nieuwe stadhuis is geen gemakkelijke en kent een lange geschiedenis. Er lag eerst een besluit voor een andere plek in het centrum - ik hoef dit niet allemaal op te halen - en toen kwam de plek Fortezza in beeld. Op dat moment stoorde mij al de aankoop van de Fortezza-grond in combinatie met de bouw van het gemeentehuis. Dat hadden op dat moment gescheiden voorstellen moeten zijn, want dan kun je een besluit nemen over het veilig stellen van de gronden van Fortezza en apart discussiëren over de vraag wat de beste manier is om te komen tot een oplossing voor het huisvestingsprobleem van het ambtenarenapparaat en een nieuw bestuurscentrum. Toen werd dit aan elkaar gekoppeld. Ik heb toen met moeite ingestemd met dat besluit, maar ik vond eigenlijk die koppeling niet verstandig. Die keuze kreeg de raad nu eenmaal voorgelegd en daarmee heb ik ingestemd.

Ik heb er een tijdlang voordeel in gezien. Ik ben echter de laatste die wil volharden in iets dat per se moet, alleen vanwege het feit dat we ooit dachten dat het de beste oplossing zou zijn, met de intentie en de bedoeling dat dit de beste oplossing zou zijn. In deze tijd moeten wij al zo veel afwegingen maken en zo veel zaken in de samenleving afwijzen, omdat ze niet mogelijk zijn en omdat we er geen geld voor hebben. Mensen begrijpen op een gegeven moment niet meer waarom er € 60 miljoen wordt uitgegeven aan een gemeentehuis. Dat het niet om exact € 60 miljoen gaat, maar dat dit bedrag is opgedeeld, hoef ik hier niet te herhalen. Iedereen die in de materie thuis is, begrijpt dit.

Voortschrijdend inzicht heeft mij gebracht tot de volgende overwegingen. Kunnen we niet veel beter een nieuw bestuurscentrum bouwen en het ambtenarenkorps goed huisvesten op locatie? Natuurlijk is het samen opereren vanuit één gebouw logistiek gezien, maar ook politiek gezien het gemakkelijkst, maar in deze tijd moet je soms op pragmatische gronden een besluit nemen. Ik denk bijvoorbeeld aan de oplossing om een goed ambtenarenapparaat op te zetten op locatie, bijvoorbeeld een industrieterrein. Dit kan tot goedkope oplossingen leiden. Ik zeg niet dat dit dé oplossing is; ik zeg alleen dat er wellicht betere en goedkopere oplossingen mogelijk zijn. Ik ben daarvan overtuigd. Er moet een betere huisvesting komen voor ambtenaren en er moet een nieuw bestuurscentrum komen. Misschien is het een idee om een deel van dit gemeentehuis opnieuw in te richten als een goed bestuurscentrum en in overleg te gaan met een derde partij,

bijvoorbeeld de huidige partij die in beeld is, om dit huis eventueel om te bouwen tot zorgwoningen. Misschien is er een combinatie te maken, maar op dit moment weet ik dat niet.

Het college dient te kijken waar ambtenaren goed ondergebracht kunnen worden. Met de huidige moderne technieken zijn er voldoende mogelijkheden om daarnaar te kijken en daar serieus mee om te gaan. Wellicht kan er dan op dit moment heel veel geld worden bespaard, met het oog op de volgende overweging. We weten allemaal dat de gemeente Almelo 72.000 inwoners heeft. Op regionaal niveau, en nu ook op landelijk niveau, wordt er al jarenlang ingezet op andere bestuursvormen en andere gemeentelijke indelingen. Daarom kunnen we niet meer 40 jaar vooruitkijken. Ik ben er bijna van overtuigd dat we over 25 jaar één Twentse gemeente zijn.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Zaterdag was de kop in de krant: Toch een nieuw stadhuis? Daarmee wordt de indruk gewekt of het vanavond gaat over wel of geen nieuw stadhuis. Die keuze is echter al meerdere keren gemaakt. We zijn al een aantal stappen verder in dit proces. Vanavond gaat het over het al dan niet gunnen van de aanbesteding en het definitief vaststellen van het investeringsbudget. De CDA-fractie kan met beide punten instemmen.

Het structurele voordeel van ruim € 400.000,- te betrekken bij de voorjaarsnota, lijkt in eerste instantie wat voorbarig. Alsof bij de Voorjaarsnota 2013 kan worden gekozen waaraan dit bedrag kan worden besteed, terwijl dit pas beschikbaar is in 2015. Bij nader inzien wordt hier waarschijnlijk het meerjarenperspectief bedoeld.

In de beleving van de CDA-fractie zijn er duidelijke afspraken gemaakt over wat er met financiële meevallers moet gebeuren. In 2011 heeft de raad bij amendement besloten om een risicovoorziening in te stellen en ten minste 50% van financiële meevallers hierin te storten. Bij de begrotingsbehandeling voor 2013 is afgesproken de komende jaren naast het structurele begrotingsoverschot ook incidentele voordelen, als deze zich voordoen, toe te voegen aan de algemene reserve.

De CDA-fractie gaat ervan uit dat dit ook geldt voor dit voordelige resultaat, zeker waar het gaat om 2014, omdat het bedrag pas feitelijk beschikbaar is in 2015. De CDA-fractie is van mening dat het bedrag van € 416.217,00 niet door deze raad mag worden bestemd, anders dan het toevoegen aan de algemene reserve in de meerjarenbegroting, maar door de raad die zitting zal hebben in de periode 2014-2018.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Majeure besluiten hebben een context nodig. Het idee-fixe van een nieuw stadhuis is losgeraakt van die context. Als de raad instemt met het voorstel van het college, verslechtert dat de financiële situatie van Almelo. Alleen dat al rechtvaardigt de vraag of het voorstel niet in strijd is met het algemeen belang, dat wij allen geacht worden te dienen.

Op beknopte wijze zal ik ingaan op de financiële, economische, maatschappelijke en bestuurlijke context waarin we vandaag zitten. Maakt u zich niet ongerust, ik heb mijn oorspronkelijke bijdrage al met 50% teruggebracht.

Almelo staat er financieel slechter voor dan ooit. Sinds 2009 loopt de schuld op en stagneren de investeringen. Miljoenen Essent- en Cogasgelden bleken parels voor de zwijnen te zijn. Sinds 2009 nemen de inkomsten van de gemeente af. Inmiddels staat het eigen vermogen met circa € 80 miljoen fors onder water.

In de regeerperiode van dit college nemen de bestedingen in de samenleving fors af. Sinds 2009 volgt de ene bezuiniging de andere op. Door een nieuw stadhuis loopt het schuldenpercentage op tot circa 123%. Dat is dan 58% meer dan het wenselijke percentage van 65%. Dat was het gemiddelde percentage van alle Nederlandse gemeenten in 2010. Na vandaag gaat de raad opnieuw praten over nieuwe bezuinigingen. En opnieuw zal een forse personeelsreductie van ca. 100 fte nodig zijn om er uit te komen. Wethouder Andela zei het al eerder en het college heeft het niet ontkend.

Ik zoem wat in op de economische context. Het water staat veel ondernemers in de binnenstad tot aan de lippen; de binnenstad waarvan de vernieuwing niet van de grond is gekomen. Ondernemers hebben sinds 2009 zwaar ingeteerd op het eigen vermogen, om zo de winkel open te kunnen houden en ontslag van personeel te voorkomen. Veel ondernemers zijn weer terug bij af. Sommigen zullen het redden, anderen zullen de deuren moeten sluiten. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de coalitie per se een nieuw stadhuis voor zichzelf wil bouwen. In de bestuurlijke traditie van Nederland zijn goed rentmeesterschap en dienstbaarheid aan het

algemeen belang belangrijke begrippen: goed op de centen passen en doen wat in het algemeen belang is van de gemeenschap.

Het voorstel om een nieuw stadhuis te bouwen is een majeur besluit. In de bestuurlijke traditie zorgt het gemeentebestuur bij majeure besluiten voor een breed draagvlak. En dat brede draagvlak is er niet. Geconstateerd kan worden dat daarvoor van de zijde van het college ook geen moeite is gedaan. Dat blijkt o.a. uit de stemverhoudingen in deze raad, maar ook uit opiniepeilingen waarin ruim 80% van de respondenten aangeeft geen nieuw stadhuis te willen. De onlangs aangeboden petitie hierover versterkt dat beeld. Een motie van D66 om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren onder de burgerij om dit zeker te weten, is door het college, gesteund door de coalitiepartijen, resoluut van de hand gewezen. Wat is er wel? Een flinterdun draagvlak in de raad – niet in de samenleving – dat zich ook nog eens beperkt tot de coalitiegenoten. Ik heb het eerder gezegd: de voorstanders van een nieuw stadhuis zijn op twee handen te tellen en zitten in deze zaal.

Een flinterdun draagvlak is wellicht voldoende voor de aankoop van nieuwe potloden, maar zeker niet voor de bouw van een heel nieuw stadhuis. Een nieuw stadhuis bouwen in de context van de tijd waarin we nu leven, kan alleen maar op instemming rekenen als de absolute noodzaak daarvoor is aangetoond. Ik kan slechts constateren dat er geen noodzaak is aangetoond. Dat komt omdat de bouw van een nieuw stadhuis niet noodzakelijk, maar slechts politiek wenselijk is. Met andere woorden, het voorstel is het product van politiek opportunisme.

Verzaakt is ook om de meest voor de hand liggende optie, namelijk het voortgezet gebruik van het huidige stadhuis, serieus te onderzoeken. Er is gekeken naar het bouwen van een nieuw stadhuis op basis van het programma van eisen voor het huidige stadhuis. Maar dat is echt iets anders. De architectonische waarde en betekenis van het huidige stadhuis zijn buiten beschouwing gelaten, terwijl het stadhuis van de architect J.J.P. Oud tot de 250 topstukken van het Nederlands Architectuur Instituut wordt gerekend. Ook is het stadhuis gaan behoren tot de identiteit van de stad. Met nieuwbouw is ook het cultureel belang niet gediend.

Goed rentmeesterschap betekent ook dat alle kosten vanaf het prilste begin tot aan de allerlaatste snik inzichtelijk zijn gemaakt voordat er een finaal, onomkeerbaar besluit wordt genomen. Dat betekent dus ook dat inzichtelijk wordt gemaakt wat het lege stadhuis de gemeenschap gaat kosten. En dat heeft het college niet gedaan. Er is wel bij herhaling op aangedrongen, maar opnieuw kan ik niet anders dan constateren dat het college dit in het ongewisse laat. Het college had dit wel kunnen doen. Het zit in de goede positie om dit te doen. Het heeft de middelen om dit te doen. En toch heeft het college dit niet gedaan.

Begin april 2012 heeft de D66-fractie vragen gesteld over deze kwestie, maar tot mijn schande moet ik zeggen dat deze vragen nog steeds niet zijn beantwoord. Volgende week is dit alweer een jaar geleden. Dat is strijdig met de Gemeentewet en de eigen protocollen van de raad. Waarom het college dat doet, weet ik niet, maar ik constateer wel dat de incidentenfase zo langzamerhand voorbij is.

De vraag die zich steeds sterker aan ons opdringt, is welk belang er nu eigenlijk wordt gediend. Voor mijn fractie staat één ding vast, namelijk dat de bouw van een nieuw stadhuis strijdig is met het algemeen belang. De volgende vraag is dan ook welk belang er wel wordt gediend.

Ik ga naar een samenvattende conclusie.

De context laat het college voor wat die is. Er is een flinterdunne meerderheid in de raad voor een majeur besluit. Het college heeft niet aangetoond waarom er een nieuw stadhuis moet komen. Het college heeft geen moeite gedaan om het huidige stadhuis in goede conditie te brengen, zodat er doorgewerkt kan worden. Het college laat het oplossen van de problemen kennelijk liever over aan zijn opvolgers. Het college verkleint de problemen van Almelo niet, maar vergroot ze.

Het huidige stadhuis komt leeg te staan. Het nieuwe stadhuis komt gedeeltelijk leeg te staan - dat is nu al objectief vast te stellen - terwijl de kantorenmarkt kampt met grote leegstand. Er is absoluut geen noodzaak om een nieuw stadhuis te bouwen. Het college heeft nagelaten het voortgezet gebruik van het huidige stadhuis serieus te onderzoeken, ik zeg het nog maar eens.

De bouw van een nieuw stadhuis is strijdig met het algemeen belang. Het college ontbeert brede steun voor zijn majeure voorstel. Het college heeft er ook niets aan gedaan om brede steun te verkrijgen. Het voorstel verslechtert in ernstige mate de financiële situatie van de stad. Het college zadelt zijn inwoners op met de rekening.

Akkoord gaan met het bouwen van een nieuw stadhuis in de context van vandaag heeft

alles in zich om een nagel aan de doodskist te worden van de raad. Ik roep de raad op verstandig te zijn en het voorstel radicaal naar de prullenbak te verwijzen.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Almelo heeft een zwakke financiële positie. De provincie dreigde Almelo onder preventief toezicht te plaatsen. Deze maatregel werd niet genomen dankzij de eind 2012 binnengekomen eenmalige Cogas- en MAU-inkomsten. Maar de begroting moest wel structureel op orde komen; dat werd afgesproken. Het college is drukdoende met allerhande bezuinigingsmaatregelen om dit te realiseren. Natuurlijk gaat dit ten koste van de inwoners. De Almelo'se samenleving heeft behoorlijk veel begrip voor deze bezuinigingsnoodzaak, maar veel Almelo'ers voelen dit en veel Almelo'se organisaties komen in de problemen.

Nu ligt voor ons een voorstel met een mega-uitgave van zo'n € 60 miljoen en begrijpt niemand het meer. Een nieuw stadhuis, terwijl we toch een stadhuis hebben! Daarbij komt dat er een omvangrijke leegstand is op de kantorenmarkt. Maar liefst 1900 inwoners hebben blij gegeven van hun ongenoegen over de bouw van een nieuw stadhuis door de petitie tegen de bouw te steunen. Dit is een groot aantal, vooral als je dit vergelijkt met de ondertekening van gelijksoortige petitie's in andere steden. U kunt dit vergelijken op www.petities.nl. Het college bagatelliseert dit verhaal, maar de raad moet deze reactie uit de samenleving toch echt serieus nemen.

Het draagvlak bij onze inwoners is minimaal, maar dat schijnt geen belangrijke factor te zijn voor dit college en een deel van de raad. Naar de inwoners wordt niet meer geluisterd, tenzij. Het is duidelijk dat het college en de coalitie nattigheid voelen en daarom de raad hebben getrakteerd op drie aanvankelijk geheime vergaderingen. Nu de geheimhoudingsplicht is opgeheven, kunnen we vrijuit praten over deze vergaderingen.

Gesteld werd dat er een groot dilemma was, namelijk het mogelijke vertrek van de Belastingdienst uit Almelo, waardoor een groot kantoor beschikbaar zou komen, een alternatief voor nieuwbouw. Vreemd, omdat dit alternatief al veel eerder naar de prullenbak was verwezen en toen werd afgeschoten, omdat het te duur was en het gebouw ongeschikt. De raad heeft nooit gevraagd dit alternatief nog eens te bekijken. Dat was een hersenspinsel van het college. Daar stond de lobby voor het behoud van de Belastingdienst geheel los van; dit had niets te maken met de nieuwbouwplannen, maar ze werden toch met elkaar verbonden.

Wat nog meer bizar is, is dat het college zelf een week na de eerste geheime vergadering het gehele belastingkantoorplan onderuit haalde als zijnde veel te duur. Dat wisten we allang. De kostenraming voor het belastingkantoor werd overigens door het college zelf gedaan en werd totaal niet onderbouwd, behalve de grondprijs van € 12 miljoen, terwijl het belastingkantoor op eigen grond staat en er dus geen grondaankoop hoeft te worden gedaan. Het geheel riekt naar de behoefte om te laten zien dat nieuwbouw echt het beste is, om hiermee een extra legitimatie voor nieuwbouw te krijgen en begrip te kweken bij onze inwoners. Ik waarschuw de raad, de verkiezingen komen eraan.

Maar het pakte heel anders uit. De geheimhouding werd geschonden: imagooverlies voor Almelo. De lobby voor het behoud van de Belastingdienst is echt niet meer nodig, zo die ooit nodig is geweest. De beslissing is allang gevallen. Het gevolg hiervan: Enschede is boos over de uitspraken van wethouder Andela. En opeens komt ook de vestiging van Hornbach als twistpunt tussen Almelo en Enschede naar voren. Dit is een slechte zaak voor de verhoudingen tussen steden die samen moeten werken.

Waarom dit betoog? De ALA-fractie heeft steeds meer het gevoel dat er maar één doel is: nieuwbouw op de Fortezza-locatie. Ons bekruipt ook steeds meer het onaangename gevoel dat alle kostenramingen voor alternatieven naar dit doel zijn toegeschreven. De onderbouwingen van de kostenramingen zijn niet of nauwelijks aanwezig en zijn vaak heel summier. Het steeds weer opgevoerde argument, de Arboret, is ondanks ons herhaald verzoek nooit onderbouwd met onafhankelijke rapporten.

Laat duidelijk zijn, het ontwerp voor het nieuwe stadhuis is prachtig en de plek is goed; daar gaat het niet om. Waar gaat het wel om? De investering is absoluut onverantwoord en de alternatieven zijn onzes inziens bewust van tafel geveegd.

Samenvattend:

- Voor ons ligt een majeur besluit waarvoor geen draagvlak is bij de bevolking.
- Voor ons ligt een majeur besluit waarover grote verdeeldheid is in de gemeenteraad.
- Voor ons ligt een majeur besluit terwijl de alternatieven nooit serieus zijn bekeken.
- Voor ons ligt een majeur besluit, terwijl de financiële positie van Almelo zodanig is, dat een

dergelijke grote investering onverantwoord is.

- Voor ons ligt een majeur besluit, terwijl de omvang van het ambtelijk apparaat en de taken van de gemeenten de komende jaren sterk kunnen veranderen, waardoor een heel ander stadhuis noodzakelijk zou kunnen zijn.
- Voor ons ligt een majeur besluit, terwijl het onduidelijk is wat er met het huidige stadhuis gaat gebeuren en dit wel eens grote kosten met zich mee zou kunnen brengen.
Kortom, raad neem nu geen definitief besluit over nieuwbouw.

De heer HEITE (VVD): Voorzitter! In 2009 gaf onze fractie heel duidelijk aan: nee, geen duur stadhuis aan het Marktpllein. Nu ligt er een voorstel om tot gunning van het nieuwe stadhuis over te gaan. In de afgelopen jaren zijn diverse opties de revue gepasseerd en van deze opties zijn de consequenties naar onze mening duidelijk en uitgebreid inzichtelijk gemaakt. Dat dit veel geld heeft gekost, mag duidelijk zijn, maar dit is naar onze mening absoluut geen weggegooid geld geweest. Het heeft ons inzicht gegeven in de moeilijke keuze waarvoor de raad staat en heeft ons duidelijkheid verschaft over met name het kostenaspect.

Voor ons is duidelijk dat er een nieuw stadhuis moet komen. Onze stad verdient het. En onze stad heeft het nodig. In de discussie rondom het stadhuis gaat het wat de VVD-fractie betreft niet alleen over nieuwbouw of renovatie. Het gaat veel verder dan dat. Het gaat om het geloof en het vertrouwen in onze stad. Het gaat om inspiratie, vooruitkijken, maar bovenal passie, passie voor onze stad. Samen werken aan onze toekomst, uiteraard op de Almelose maat, maar wel altijd ondernemend.

Een nieuw stadhuis zorgt voor nieuw leven. Het nieuwe stadhuis is volgens de VVD-fractie tegelijkertijd het eerste project voor de broodnodige vernieuwing van onze binnenstad. Het is het nieuwe elan dat bij onze stad past en hoort. Daar staan wij voor, daar gaan wij voor, want Almelo verdient het. Bovendien zijn ook voor de renovatie van het oude stadhuis forse investeringen nodig: de brandveiligheid is niet op orde, Arbotechnisch voldoet het pand niet aan de huidige wet- en regelgeving, bij calamiteiten wordt de gemeente wellicht aansprakelijk gesteld en de kosten voor beheer, onderhoud en energie rijzen de pan uit.

Mijn fractie heeft geen behoefte aan verdere berekeningen van nieuwe opties, of opties die gezien de omstandigheden in een nieuw licht komen te staan. Volgens ons kunnen wij ook voor de nieuwe opties met de beschikbare gegevens een goede inschatting maken van de consequenties die ze voor de stad hebben. We hebben steeds kritisch gekeken naar deze onderzoeken en zien geen reden te twijfelen aan de uitkomsten ervan.

Onze fractie staat in meerderheid achter dit voorgenomen besluit, omdat:

- de aanbesteding heeft uitgewezen dat de kosten lager zijn dan het budget waarmee we eerder hebben ingestemd;
- nieuwbouw juist in tijden van recessie een middel is om de banenmotor in onze stad weer op gang te krijgen, niet alleen voor de aannemer, maar zeker ook voor toeleveringsbedrijven;
- gezien de huidige slechte tijden in met name de bouwsector en het grote tekort aan leerwerkplekken en arbeidservaringsplaatsen een dergelijk project hierin ruimschoots kan voorzien;
- andere opties een grote mate van onzekerheid met zich meebrengen, zowel in prijs als in beschikbaarheid;
- eventueel beschikbare opties, zoals het belastingkantoor, zeker geen nieuwe banen voor Almelo zullen opleveren wanneer de gemeente ervoor kiest daar te gaan zitten.

Onze stad heeft een positieve, sterke impuls nodig. Een nieuw stadhuis heeft een grote aantrekkingskracht op allerlei andere ondernemende activiteiten. Dat is wat Almelo nodig heeft. Bovendien staat de VVD-fractie pal achter haar eigen verkiezingsprogramma. Hierin hebben we reeds aangegeven voor nieuwbouw te zijn. Ik citeer: "een snellere uitvoering van door de gemeentelijke overheid te realiseren onderdelen, zoals infrastructuur en bouw van een nieuw stadhuis." Wij maken onze verkiezingsbeloften aan de kiezer dus waar.

Het moge duidelijk zijn dat er zeker argumenten zullen zijn om niet in te stemmen met het voorstel, maar voor de VVD-fractie zijn doorslaggevend: de kostenbesparing zowel in exploitatie als incidenteel, het oplossen van een groot probleem van ons grondbedrijf, een beter en efficiënter gebouw dat volgens ons zeker in efficiëntie voor het ambtelijk apparaat voordeel zal opleveren, en alle andere punten die ik in mijn betoog heb aangekaart. Laten we samen die laatste horde nemen. Iedereen die Almelo een warm hart toedraagt, zal zeker moeten instemmen met de gunning. De stad heeft dit nodig. Kies voor een goede toekomst van Almelo, kies voor

nieuwbouw van het stadhuis, zeker nu.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Wij kennen elkaars verhaal al lang. Dit is volgens mij de tiende keer dat we naar ongeveer dezelfde verhalen luisteren. Als mijn collega's hiervoor anderhalf uur nodig hebben, wil ook ik mijn punten duidelijk maken; die kans krijg ik godzijdank.

We spreken altijd over de economische recessie. Almelo is voor mij een wereldstad, ook voor sommige collega's. Soms denken we dat we de wereld in Almelo kunnen veranderen. Lehman Brothers is een van de belangrijkste pilaren die omvielen, waardoor er een economische recessie kwam. We zijn nu ongeveer vijf jaar verder. Als we naar de Bijbel of naar de andere grote geloven kijken, dan duurt het nog twee jaar, dan zijn de slechte zeven jaren voorbij en komen de goede zeven jaren. We kunnen dit ook met de geschiedenis onderbouwen. Geschiedenis is een spiegelbeeld voor de toekomst, wordt beweerd. Als we naar 1929 kijken, als we de economische recessie in Nederland in de jaren 70 en 80 bekijken en als we daaraan een voorbeeld nemen, dan moeten we hopen dat het weer goed komt. Anders wordt het verhaal erger, zoals we dat helaas in onze geschiedenis ook hebben meegemaakt.

Als we in juni starten, mijnheer Andela, zal ik daar met u staan. Maar ik zal daar ook staan als het slecht gaat. Gezien de huidige omstandigheden geloof ik in een nieuw stadhuis, mede omdat er € 12,6 miljoen voor de Fortezza-gronden onder zit. Absoluut, anders was ik misschien geen voorstander geweest. Maar ik heb dit niet bedacht, ik stond er niet bij. Ik moet nu wel met een oplossing komen. En ik zie geen beter alternatief dan het steunen van de bouw van een nieuw stadhuis.

We moeten de rug recht houden, dames en heren! Toen we in 2010 zeiden dat er een nieuw stadhuis moest komen, wisten we dat we geld zouden moeten uitgeven. In november was dit al € 3 miljoen. Ik ben benieuwd wat we tot nu toe hebben uitgegeven. Gezien de verhalen van de heer Andela gok ik op € 4,5 miljoen à € 5 miljoen. Als we vandaag zeggen dat we ermee stoppen, dan moeten we een oplossing vinden voor € 12,6 miljoen voor de Fortezza-gronden, en een oplossing vinden voor die € 4 à € 5 miljoen die we nu al hebben geïnvesteerd, omdat er een raadsmeerderheid voor was. Natuurlijk willen we allemaal dat er 35 voorstanders zijn, maar, dames en heren, herinnert u zich het masterplan nog? Daarvoor was een heel grote raadsmeerderheid, maar wat is er gerealiseerd? Dus liever een democratische 18/17-meerderheid en een gerealiseerd stadhuis, dan een 35/0-meerderheid en miljoenen en miljoenen investeren en niets realiseren.

De heer Andela is een van de weinige wethouders in mijn ambtsperiode die zich keihard hebben gemaakt voor een project. Natuurlijk geloof je in een voorstel, natuurlijk heb je ergens een idee over, maar hij heeft zijn politieke carrière eraan verbonden. Dat heeft hij altijd gedaan. Hij komt nu met een voorstel dat 10% goedkoper is en ons een voordeel van € 400.000,-- structureel per jaar oplevert. Ach, wat zal de samenleving hiervan vinden? Iedereen in mijn achterban die ik aanspreek, kan ik overtuigen van de noodzaak van een nieuw stadhuis. Dus ik durf de politieke verantwoordelijkheid te nemen. Maar stel dat het fout gaat - ik hoop het niet - dan zal ik niet zeggen: het was een besluit van het college toen. Nee, ik zal dapper en open zeggen: ik was een voorstander en dat zal ik ook altijd blijven. Ik wens het college heel veel succes.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Dit college werd geconfronteerd met een huisvestingssituatie in een gebouw van 40 jaar oud dat niet voldeed aan de wetgeving. Wij moesten daarop iets vinden. We hebben toen gezegd dat het gemeentelijk apparaat een dak boven zijn hoofd nodig heeft. Onder dat dak moet huisvesting zijn dat aan de wetgeving voldoet. We hebben gezegd dat we structureel de goedkoopste oplossing zullen zoeken. Dat hebben we gedaan. In een lang proces hebben we uiteindelijk zeven scenario's aan de raad voorgelegd. De belangrijkste daarvan zijn renovatie, nieuwbouw en de onderhoudsvariant. Voor de renovatievariant hebben we een extern bureau ingehuurd om deze te berekenen en om aan de raad duidelijk te maken dat de cijfers correct zijn. Ik kan de heer Cornelissen zeggen dat de cijfers correct zijn. Dit college zit hier niet om de raad te bedonderen, maar om de raad de juiste cijfers te geven. En dat doet dit college.

We hebben de cijfers met elkaar vergeleken. We hebben ook het probleem waarmee wij zaten, het Fortezza-probleem, erbij betrokken. De grond staat in de boeken voor € 12,6 miljoen. Daar moeten we wat mee. Dit betekent dat wij in één keer moeten afboeken, maar dan moeten we in één keer 12,6 miljoen harde euro's op tafel leggen. Waar halen wij die vandaan in deze

tijd? Wij kunnen ook de locatie verwerken in de begroting van het stadhuis en de grond daarvoor bestemmen. Wij hebben voor het laatste gekozen en zeven scenario's met elkaar vergeleken. Hoe je het ook wendt of keert, de nieuwbouwvariant komt er als structureel voordeligste variant uit.

We hebben daarna een aanbestedingsprocedure doorlopen, een procedure die we hebben opgezet omdat het btw-compensatiefonds dreigde te verdwijnen. Dat is niet gebeurd, maar toentertijd was dat een kabinetsvoorstel. De aanbestedingsprocedure heeft geleid tot een structureel lagere jaarlast van € 400.000,- voor het stadhuis. Dit betekent dat er, in vergelijking met het stadhuis dat geprojecteerd was op de markt, een nieuw stadhuis komt te staan dat structureel € 2 miljoen per jaar goedkoper is.

Ja, er staat een sobere variant. Daarvoor hebben we in deze tijd bewust gekozen, ons bewust zijnde van de financiële situatie. Maar we hebben ook gekozen voor de goedkoopste variant. En dat is in de publieke opinie niet altijd de makkelijkste variant. We hebben er wel met een rechte rug voor gekozen, omdat deze keuze financieel de beste is voor deze stad. Daarom blijven we ook voor deze keuze staan.

Je moet natuurlijk een dak boven je hoofd hebben. Ik heb ook mensen horen zeggen: € 60 miljoen, moet je kijken wat je daarmee kunt doen! Ja, maar dan heb je geen dak boven je hoofd. Dan moeten we in de openlucht vergaderen, dames en heren! Dan moet u hagenpreken houden ergens in Waterrijk of zo! Als u dat niet wilt, kost een dak boven uw hoofd geld. Iedereen die in een huurhuis of in een koophuis zit, weet dat. Huisvesting kost nu eenmaal geld.

In de procedure heeft de raad aan het college de opdracht gegeven ervoor te zorgen dat dit gebouw niet leeg blijft staan. We hebben een intentieovereenkomst gesloten met TMZ, door sommige raadsleden weggezet als: dat wordt niets. In ieder geval is TMZ er serieus mee bezig en binnenkort zal TMZ de raad in het politiek beraad informeren over de stand van zaken en wat men allemaal van plan is met dit huis.

Ik vervolg met het beantwoorden van enkele individuele vragen van raadsleden.

Ik heb al gereageerd op het door de heer Cornelissen gebruikte woord "bedonderen", maar ik kom hier even op terug, want het doet me wel pijn. We hebben serieus en eerlijk geprobeerd de cijfers naast elkaar te zetten. U kunt van mening verschillen en u kunt een andere uitkomst hebben. Maar dit betekent niet dat wij u bedonderen.

De PvdA-fractie heeft twee vragen gesteld, waarvan een over mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het aankoopbeleid van de gemeente kent social return on investment. Dit geldt ook voor deze bouw; 3% wordt daarvoor ingezet. We hebben al contacten gelegd met partners in de stad om daaraan invulling te geven, mocht de raad positief besluiten. Protesten van andere aanbesteders kunnen in de Alcatelperiode worden ingediend; die periode is afgelopen. Er is geen bezwaar of protest aangetekend.

De heer Hümmels heeft een vraag gesteld over de bestemmingsplanprocedure. Het bestemmingsplan is ergens in februari vastgesteld en de periode loopt tot begin april. Tot begin april kan door degenen die bezwaren hebben bezwaar worden aangetekend. Daarna wordt het bestemmingsplan onherroepelijk.

Mevrouw Ten Seldam vroeg naar de besteding van het bedrag van € 400.000,-. In het raadsvoorstel staat dat dit ruim € 400.000,- is; dat komt beschikbaar in 2015. In 2015 is het stadhuis namelijk klaar en kunnen we het betrekken; dan gaan de lasten tellen. Dit betekent dat als we dit bedrag betrekken bij de voorjaarsnota 2013, dit alleen invloed kan hebben op het meerjarenperspectief in die voorjaarsnota, dus pas in 2015 en verder. Zo is dit bedoeld, ook in het dictum van het voorstel. We betrekken het bedrag bij de voorjaarsnota, maar zetten het in het meerjarenperspectief.

De heer Isendoorn sprak over een nog niet beantwoorde brief. In mijn optiek is die brief op 8 mei 2012 aan D66 beantwoord.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heb een verzoek binnen gekregen van de heer Çete om even te schorsen.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de VOORZITTER het woord aan de heer Veenstra.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb me afgevraagd of ik nog wel een tweede termijn moet nemen. De wethouder heeft nog een keer het standpunt van het college verteld en is ingegaan op de vragen van de coalitiepartijen of de medestanders. Al het andere wordt in mijn beleving volkomen genegeerd. Dus op alles wat ik heb geroepen en gezegd in de eerste termijn, wordt helemaal niet ingegaan. Het kan zijn dat ik dit niet in de vragende vorm heb gedaan, maar dat wil niet zeggen dat ik geen duidelijke stellingen heb genoemd. Daarop had ik op zijn minst een reactie van de wethouder verwacht.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik wil het betoog van de heer Veenstra niet interrumpen, maar ik betuig wel adhesie. Ik voel precies hetzelfde als wat de heer Veenstra zegt. En dat is heel ernstig.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie-fractie is niet tegen een nieuw stadhuis. Laat dat duidelijk zijn. We hebben steeds gezegd dat wij graag een eerlijke vergelijking willen hebben. Ik heb het al zo vaak gezegd, maar de wethouder gaat er niet op in. De vergelijking mag dan wel fiscaal en juridisch helemaal juist zijn, maar in het ene geval wordt de Fortezza-grond onder de stichtingskosten gerekend en in het andere geval onder de incidentele kosten. Ik kan deze post ook in veertig jaar of tien jaar afschrijven, maar dit maakt nogal wat uit in de kosten. Dit is vergelijkingstechnisch volgens mij absoluut niet juist.

Er wordt te gemakkelijk door de coalitiepartijen gezegd dat we een democratisch besluit hebben genomen. Iedereen vergeet dat we anderhalf jaar geleden het besluit hebben genomen om dit besluit nog niet te nemen. En iedereen vergeet te noemen dat vorig jaar de enige reden voor het starten van de aanbesteding het stoppen met het btw-compensatiefonds was. We kunnen roepen dat we een legitiem voorstel hebben gedaan. Het was een politiek besluit, maar dit was wel gekoppeld aan randvoorwaarden die nu niet meer gelden. Dan is het wel heel gemakkelijk om te roepen: we hebben toen een politiek besluit genomen.

Ik heb ook gevraagd waarom het college niet ingaat op het punt dat ik zojuist noemde. In het raadsvoorstel wordt net gedaan alsof er helemaal geen geschiedenis is. Het lijkt erop dat we alleen nog maar een besluit hoeven te nemen en dat de geschiedenis er niet meer toe doet. Dit verbaast me hogelijk. De wethouder zegt dat over veertien dagen TMZ met een verhaal komt. Waarom staat hierover niets in het raadsvoorstel? Dat is toch essentieel? Alle fracties hebben gezegd dat de bestemming van het huidige stadhuis een wezenlijk onderdeel is van de totale besluitvorming rond het nieuwe stadhuis.

Tot slot. Ik vind het nogal wat als je zegt, zoals de VVD-fractie doet, dat iedereen die Almelo een warm hart toedraagt voor nieuwbouw is. Ik vind dit een belediging. Net of degenen die niet voor nieuwbouw zijn, Almelo geen warm hart toedragen. Ik vind dat echt niet kunnen. Ik hoop dat de heer Heite beseft dat deze uitspraak niet kan. Maar goed, ik wacht af.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Heel veel discussie komt er niet op gang, maar dat maakt niet zo veel uit. Het gaat om de voortzetting. Ik zal een paar opmerkingen aanhalen die anderen en de wethouder in eerste termijn hebben gemaakt. Het gaat dan vooral om het standpunt van de VVD-fractie. Het maakt me niet uit, maar ik vind het wel heel typisch VVD: we moeten bouwen en daarnaast gaan we slopen. De balans? We moeten werk hebben, maar we gaan ambtenaren ontslaan. De balans? De Karelskamp mag wel dicht, zegt de VVD landelijk - staatssecretaris Teeven is van de VVD. De ontslagen vallen maar gewoon. Ik ken iemand hier aan tafel die een vrij goede band met hem heeft, misschien kan zij de VVD-fractie aan hem voorstellen, voorzitter.

Daarbij komt de aanname dat wij geen passie voor de stad zouden. Dit zijn aannames die totaal geen hout snijden. We zullen in de toekomst zien of die überhaupt zullen uitkomen. Ik ben bang van niet en ik neem aan dat de VVD-fractie dan haar meerdere erkent in de oppositie van nu.

De heer Andela is beledigd omdat ik het woord "bedonderen" heb gebruikt. Ik zal uitleggen waar dat vandaan komt. Destijds, bij het stadhuis aan het marktplein, dat volgens de wethouder € 2 miljoen per jaar duurder is dan het stadhuis waarover we nu beslissen, was renovatie ook al duurder. Toen zat de Fortezza-grond er nog niet in, toen was het allemaal niet haalbaar. Nu is renovatie ongeveer net zo duur, het spant erom, dus één van die twee keren heeft er iets niet geklopt. De complete kosten voor de grond van Fortezza zijn deze keer in de renovatieplannen verwerkt en desondanks is het toch een paar miljoen euro goedkoper geworden, vergeleken met

een paar jaar geleden. Dan geloof ik die cijfers over de renovatie niet meer. Ik kan het niet meer geloven. Ik wil ze met heel veel plezier geloven, maar ik kan er gewoon niet achter staan. In die zin voel ik me dus gepiepeld, want destijds was het een onhaalbare kaart en nu zijn de kosten € 2 miljoen lager, maar is het nog steeds een onhaalbare kaart. Ik geloof er niet meer in. Ik hoef geen reactie van de wethouder, want die zal dan toch weer zeggen dat hij zich een beetje beledigd voelt. Maar, voorzitter, ik voel mij beledigd. Want één van die twee keren heeft de informatie niet geklopt. Ik zeg niet dat dit de schuld van deze wethouder is, maar collegiaal bestuur zorgt er wel voor dat deze wethouder verantwoordelijk is, ook al zat hij toen helemaal niet in het college.

Over twee weken komt er een plan van TMZ voor dit huis. Als ik de wethouder was, zou ik alvast in overleg gaan en eerst een dak op dit gebouw op zetten, want blijkbaar zit hier geen dak meer op. De wethouder zegt immers dat we geen dak meer boven ons hoofd hebben.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik wilde hier met een heel serieus gezicht gaan staan, maar dat wordt bijna onmogelijk. Er worden zeer interessante en ook zeer emotionele zaken verkondigd. Als ik bepaalde partijen hoor spreken, denk ik: jeetje, wat zijn ze plots droef of bevlogen. Dit is iets wat ik zelden bij zo veel raadsleden heb gezien, dus ga zo door, dan wordt het nog interessant. Het lastige is dat ik erom moet lachen. Ik vraag me af wat iedereen er nu allemaal weer bij wil halen en wie waar nu weer moeilijk over wil doen. Veel mensen zien mij niet voor vol aan, maar ik probeer de raad wel voor vol aan te zien. Ik zei al, ik moet erom lachen en dan wordt het wat ingewikkeld. Maar ik zei in mijn eerste instantie al: er had al lang een nieuw stadhuis moeten staan.

We doen elke keer overal heel verschrikkelijk moeilijk over. We kunnen zelfs verschrikkelijk moeilijk doen over geld, wat ik haast zou begrijpen als het zo belangrijk zou zijn. Maar volgens mij zijn heel andere zaken belangrijk, want als je iets probeert te ontwikkelen, zou dat een positief effect kunnen hebben, zowel financieel – dus ook geld – als op een heel andere manier: het imago van de stad. Als wij het presteren elke keer overal heel verschrikkelijk lang over te doen, overal heel verschrikkelijk moeilijk over te doen en dan ook nog aan het eind elkaar niet meer te geloven, dan vraag ik me af of we niet beter allemaal naar huis kunnen gaan en vervroegde verkiezingen moeten uitschrijven.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor zijn antwoord. Ik heb de wethouder niet met zoveel woorden horen zeggen dat er in 2013 bij de voorjaarsnota feitelijk niets valt te kiezen over het bedrag van € 400.000,--, dat pas in 2015 vrijvalt. Dit bedrag komt eigenlijk alleen maar in de meerjarenbegroting terecht omdat die verder doorloopt dan 2014. Voor het overige kan er pas gekozen worden vanaf de Begroting 2015, omdat dan feitelijk het geld vrijvalt. Dit wil ik graag van de wethouder bevestigd horen, zodat niet de indruk wordt gewekt dat er in 2013 bij de voorjaarsnota ruim € 400.000,-- te verdelen valt op basis van punt 3, waartoe we gaan besluiten indien we er in meerderheid ja tegen zeggen.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Ik neem toch maar iets meer dan een halve minuut, als u het goed vindt. Ik wilde dit niet doen, maar ik kan het ook niet laten als ik getriggerd wordt.

Ik ben het fysieke bewijs dat ik hart heb voor de stad, want ik heb over dit agendapunt al twee nachten niet geslapen, meneer Heite.

De heer HEITE (VVD): Voorzitter! Ik maak hier bezwaar tegen, want ik begrijp niet wat ik met de nachtrust van de heer Isendoorn van doen heb.

De heer ISENDOORN (D66): Dat heeft mij ook verbaasd.

Voorzitter! Ik heb betoogd dat ik al de helft van mijn betoog had geschrappt had en toen u vroeg of ik belangstelling had voor de tweede instantie, aarzelde ik even en dacht ik: zal ik dan die andere helft doen? Toen dacht ik: ach, dat moet ik eigenlijk niet doen, want het is wel duidelijk waar ik op uit wil komen.

Ik heb mijn betoog niet opgebouwd uit vragen aan de wethouder. Ik verwacht daarop toch geen ander antwoord dan ik al weet. En ik houd er niet van om in het debat eigenlijk alleen maar vragen te stellen en antwoorden te krijgen. Ik heb veel meer belang bij het duiden van de wezenlijke context van het onderwerp waarover we praten. Maar ik zeg dan natuurlijk in zo'n

betoog wel het een het ander. Iemand anders zei dat vanavond ook. Er zit een wereld achter.

Over TMZ als de oplossing voor het leegkomende stadhuis heb ik al iets gezegd. Het is niet bekend wat dit gaat kosten. Wel is door de wethouder toegezegd dat er een oplossing zou zijn op 1 januari 2014. Dan is het allemaal klaar. Ik heb dit even opgezocht. De wethouder heeft enige tijd geleden ook beloofd dat er een intentieverklaring komt waaruit dit allemaal zou blijken.

Hij heeft gezegd dat ik een antwoord heb gekregen op mijn brief van een jaar geleden. Ik heb er inderdaad wel een bericht over ontvangen, maar dat bericht behelsde dat een aantal vragen uitgesloten werd van beantwoording. Een belangrijk deel van die vragen die uitgesloten werden van beantwoording had betrekking op de ontwikkeling van TMZ, waarvan zo hoog wordt opgegeven. Ik heb in eerdere debatten aangegeven dat het buitengewoon naïef is om te denken dat TMZ het volle pond of de hoofdprijs gaat betalen. Dat gaat TMZ niet doen. Mijn stelling is dat de gemeente de hoofdprijs gaat betalen.

We discussiëren vanaf de herfst 2006 over een stadhuis. Iemand zei net dat het stadhuis dat aan de markt was gepland inmiddels goedkoper is dat dit stadhuis. Daarin heeft hij gelijk. Ik heb dit een paar jaar geleden uitgerekend. Toen was het al goedkoper dan dit stadhuis. Vergeet niet dat we hiervoor in de hele ontwikkeling van de binnenstad geld hebben moeten afboeken. Bedragen van € 10 miljoen vlogen door de lucht. Een paar weken geleden spraken we nog over de aanloopkosten voor dit stadhuis van € 3,5 miljoen. Ik doe het even met de natte vinger, maar het totaal is om en de nabij de € 17,5 à € 18 miljoen in de aanloop.

De wethouder heeft mij nooit klip en klaar antwoord gegeven op vragen als: Wat zijn de slooptkosten? Wat is de marktwaarde van de grond? Welke afspraak hebt u daarover gemaakt en hebt u een standpunt ingenomen om dat gebouw niet over te dragen of om daarvoor een prijs te berekenen? Al dat soort vragen zijn niet beantwoord, maar die zijn toch wel relevant.

Als wij dit stadhuis verlaten, is het 40 jaar gebruikt. Dat is niet niks, maar het betekent ook niet dat wij hier in de open lucht zitten. Het is leuk gevonden van dat dak, maar op dit gebouw zit echt een dak. Als het dak lekt – dat is bij mij thuis zo en dat is bij u thuis zo – moet je een dakdekker erbij halen om het dak te repareren. Dat heet onderhoud. Het stadhuis wordt al een jaar of acht niet meer onderhouden, dat begrijp ik ook wel. Maar je kunt het wel onderhouden.

Nu wil ik wel een duidelijke vraag stellen. Kennelijk wordt het heil verwacht van TMZ. Dat gaat 40 of 50 woningen bouwen. Ik heb berekend dat de duurste variant uitkomt op 50 woningen. Die levert de meeste inkomsten op bij een oppervlak per appartement van 80 m². In mijn meest ruimhartige berekeningen voor de gemeente zal de grond niet meer opbrengen dan € 1 miljoen. Een van mijn vragen was dan ook: heeft de wethouder laten taxeren wat de waarde is? Welk kapitaal wordt vernietigd door leegstand? Ik zal het niet uitgebreider maken dan strikt noodzakelijk is, maar kan de wethouder hierop een antwoord geven? Hij heeft toegezegd dat hij geen ongewisse toestand zou laten bestaan over het huidige stadhuis als we een finaal besluit, een go-besluit zouden nemen over het nieuwe stadhuis. In mijn ogen doet hij dit wel.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! Ik ben heel blij met het niet beantwoorden van onze vragen en opmerkingen door wethouder Andela. Er is namelijk een heel oud Nederlands spreekwoord dat stelt: wie zwijgt, stemt toe. Daar wil ik het bij laten.

De heer HEITE (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie is teleurgesteld, omdat een aantal fracties in de raad er naar onze mening willens en wetens voor kiest om bewezen duurdere oplossingen opnieuw ten tonele te voeren en daarmee de weg naar een nieuw stadhuis zodanig te vertragen, dat de stad grote risico's loopt.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Kan de heer Heite bevestigen dat de renovatiekosten eenmalig zijn berekend in 2004? Ook bij de nieuwe vergelijking zijn de oude cijfers van stal gehaald. Als er zo veel twijfel is in de raad, waarom ben je dan niet zo goed om te zeggen: juist om de twijfelaars over de streep te trekken, vind ik het goed dat er nog een keer naar wordt gekeken? Wat is daartegen het bezwaar?

De heer HEITE (VVD): De VVD-fractie is daar heel duidelijk in. Wij zijn van mening dat de gegevens die we nu hebben ons ruimschoots voldoende basis bieden om zelf de inschatting te kunnen maken of deze bedragen nog correct zijn. Zelfs als je deze bedragen zou corrigeren met percentages die daarvoor gebruikelijk zijn, kom je nog op wezenlijk lagere kosten uit. Ik steun de

heer Veenstra gewoon niet.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vraag mij af welke waarde de VVD-fractie hecht aan draagvlak in de raad, als fracties in de raad daarom vragen. Hij had me kunnen overtuigen. Als dat bij een tweede objectieve vergelijking de uitkomst zou zijn geweest, was ik voor nieuwbouw geweest; laten we daar heel simpel over zijn. De heer Heite vindt het niet de moeite waard om die fracties in de besluitvorming mee te nemen.

De heer HEITE (VVD): Ik weet niet of ik daarop moet ingaan. Ik heb zojuist een heel duidelijk antwoord gegeven. Ik ga daar niet verder op in en ga verder met mijn betoog.

Naar onze mening wordt er geen rekening gehouden met het stadhuis als start voor de herontwikkeling van de binnenstad, verdere kosten voor nog meer berekeningen, het langer moeten betalen van veel te hoge lasten voor energie en onderhoud, het voor TMZ onmogelijk maken van de zo gewenste ontwikkeling in de binnenstad en het langer gedogen van de feitelijk risicovolle situatie met betrekking tot brandveiligheid. Wij zijn ook teleurgesteld, omdat wij een deel van de raad ondanks deze zeer duidelijke berekeningen niet hebben kunnen overtuigen van de voor deze stad voordeligste oplossing.

De heer STORK (ALA): Voorzitter! De heer Heite praat steeds over de start van de renovatie van de binnenstad. Dat is nu het stadhuis. Wat is het vervolg? Het gevolg is wel dat we geen cent meer te makken hebben en dat de rest van de binnenstadontwikkeling op slot gaat.

De heer HEITE (VVD): Dat ben ik absoluut niet met de heer Stork eens. Het is voor de binnenstad nodig dat er iets gebeurt. Een bouwproject als het stadhuis vormt daarvoor een prima aanjager. Ook op andere manieren zijn er middelen te winnen en te vinden om de binnenstad aan de gang te kunnen krijgen. Alleen moeten we als raad wel laten zien dat het ons menens is en dat we echt willen. Dat kunnen we juist met een besluit over het stadhuis doen.

De heer STORK (ALA): De heer Heite zegt leuke dingen over de ontwikkeling van de binnenstad, maar die kan hij absoluut niet hard maken, want we krijgen keer op keer door dit college voorgeschoteld dat er geen geld is voor de binnenstad. De binnenstad wordt kleiner en kleiner en we hebben de laatste drie jaar nog niets gedaan.

De heer HEITE (VVD): De heer Stork weet net zo goed als ik dat er echt iets gaat gebeuren als wij zorgen voor een aanjager. Als we als raad laten zien dat het ons menens is, gaat er ook iets in de binnenstad gebeuren, want dat heeft effect op iedereen die iets wil in de binnenstad. Er zijn genoeg partijen die daar wat willen.

De heer STORK (ALA): Er zijn zat partijen die wat willen, maar dan moeten er wel middelen komen van de gemeente, en die komen er niet. Die komen er ook niet als we zo doorgaan.

De heer HEITE (VVD): Het is echt niet nodig dat er alleen door de gemeente geld werd bijgelegd. Ook de ontwikkelaars kunnen er een groot deel aan bijdragen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De heer Heite zegt dat het hem spijt dat de VVD-fractie de andere fracties niet heeft kunnen overtuigen. Wat heeft hij gedaan om de andere fracties te overtuigen?

De heer HEITE (VVD): Wij hebben als fractie heel regelmatig aangegeven hoe wij hier instaan. We hebben heel duidelijk gemaakt waarom wij menen dat deze oplossing voor het stadhuis de voordeligste oplossing is. Als de heer Veenstra er nog steeds aan blijft vasthouden dat dit niet de voordeligste oplossing zou zijn, ondanks de berekeningen die eronder liggen en die herhaaldelijk door het college met de raad zijn gedeeld, hoe kan ik hem dan verder bewegen om te draaien? Wat verwacht hij van mij?

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De heer Heite lijkt op de onderwijzer die ik heb gehad die zei: ik leg het nog één keer uit en als je het dan niet begrijpt, dan ligt het aan jou.

De heer HEITE (VVD): Misschien is dat wel zo, dat laat ik aan hem.

Wij zijn teleurgesteld omdat een deel van deze raad de simpele rekensom niet begrijpt, of niet wil begrijpen, waaruit duidelijk wordt dat de jaarlijkse kosten voor een nieuw stadhuis veruit lager liggen dan die van elke andere variant. Wij zijn ook teleurgesteld omdat een deel van de raad niet ziet dat de voordelen die behaald kunnen worden door de efficiëntie van een nieuw stadhuis nog niet eens gekapitaliseerd zijn en dat die nog eens een extra voordeel opleveren van naar alle waarschijnlijkheid vele tonnen op jaarbasis.

Naar onze mening doet deze raad onze stad ernstig tekort wanneer hij nog langer wacht met het realiseren van de jaarlijkse lasten voor het onderkomen van zijn ambtelijk apparaat. Juist dat is de reden, meneer Veenstra, dat ik in mijn eerdere stelling niet zal intrekken dat iedereen die Almelo een warm hart toedraagt, voor het voorstel is. Ook zijn wij van mening dat het geen goed signaal is wanneer we als gemeente langer een gedoogsituatie handhaven op het gebied van de brandveiligheid en de Arboret. Daarom kiezen we ervoor om deze knoop door te hakken en te starten met de bouw, liever vandaag nog dan morgen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil dan maar zeggen dat iedereen die Almelo een warm hart toedraagt, tegen de nieuwbouw is.

De heer HEITE (VVD): Dat is uw mening.

De VVD-fractie is blij dat we het megalomane plan van het stadhuis aan de markt, kosten circa € 75 miljoen, hebben kunnen terugbrengen naar Almelo's proporties van circa € 59 of € 57 miljoen – helemaal duidelijk is dat op dit moment niet meer – waarmee ook nog eens een groot probleem van ons grondbedrijf wordt opgelost. Volgens mijn fractie wordt dit een netto besparing van 20% bij een gelijkblijvend programma van eisen. Een nieuw stadhuis is dus een krachtige impuls en is bovenal kwalitatief en financieel de voordeligste en snelst haalbare oplossing. Daarom kiest mijn fractie voor een nieuw stadhuis.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Heeft de heer Heite Arborrapporten die zijn betoog steunen? Ik maak alsnog bezwaar tegen het feit dat hij spreekt over fracties die willens en wetens tegen zijn, want dit is wel ons democratisch recht.

De heer HEITE (VVD): Ook dat is een democratisch recht.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): En hebt u Arborrapporten?

De heer HEITE (VVD): Wij hebben een onderzoek gezien, en dat hebt u ook gezien. Dat is gepresenteerd aan de raad. Daarin staat op welke punten het stadhuis niet voldoet.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Maar dat was geen Arborrapport.

De heer HEITE (VVD): Dat was geen Arborrapport, maar een rapport waarin de situatie op Arbogebied onder de loep is genomen. Dat rapport is destijds in een informatieve raad met de raad gedeeld. Daarin komt duidelijk een aantal risico's naar voren, waaronder bijvoorbeeld de luchthuishouding in dit huis.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Er wordt steeds gerefereerd aan Arborrapporten. Er kan wel een onderzoek zijn geweest, maar de Arbodienst zelf heeft nog nooit een onderzoek gedaan.

De heer HEITE (VVD): Ik denk dat we er heel blij mee mogen zijn dat dat nog niet heeft plaatsgevonden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Nog een paar kleine dingetjes.

Onderzoek, onderzoek, onderzoek, onderzoek. We hebben het steeds over onze samenleving en onze burgers. Eén ding is duidelijk. Het laatste onderzoek over de mogelijke huur van het belastingkantoor kostte onze samenleving al € 144.000,--. Dat was een onderzoekje dat we pleegden vanwege een mogelijke verdwijning van het belastingkantoor. De andere getallen weet ik niet allemaal uit mijn hoofd, maar die wil ik wel een keer presenteren.

Elke keer als wij met een idee komen, heeft dit economische gevolgen. Als we de onderzoeken van de laatste tien jaar financieel in kaart kunnen brengen, dan denk ik dat het stadhuis nu helemaal gratis zou zijn geweest. Maar ja, toen zat ik er niet.

Bepaalde fracties en collega's spreken steeds over TMZ. Dezelfde fracties die zich zorgen maken over het bedrag van € 1 miljoen dat we mogelijk kwijt zijn, praten niet over het bedrag van € 12,6 miljoen en de nu al gefinancierde gelden. Wat willen ze daarmee doen? Daar hoor ik bepaalde fracties helemaal niet over. Ik draag hun zorgen. Stel dat TMZ niet doorgaat, dan missen we € 1 miljoen. Maar waar blijft die € 15,5 miljoen dan als we de variant van die fracties aannemen?

Voorzitter, u weet het als geen ander, want u werkt al met sociale media, maar ik nog niet. Toch denk ik dat ook sociale media een heel handig instrument vormen. Maar als collega-raadsleden tijdens een debat, in plaats van het debat te voeren, elkaar via de sociale media beschuldigen de weg kwijt te zijn, dan daag ik deze collega's uit om mij duidelijk te maken waarom ik de weg kwijt ben. Een bepaalde opmerking vond ik prachtig. Ik zal proberen de desbetreffende persoon te benaderen.

Al met al - ik zei dat ik het niet zo lang zal maken - ben ik voorstander van de bouw van het nieuwe stadhuis.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik loop even de sprekers af en begin bij de heer Veenstra. In de vergelijkingsscenario's die we hebben gemaakt, hebben wij de zaken zo voorgesteld dat appels met appels zijn vergeleken. De eerste echte vergelijking die we hebben gemaakt, was in 2010 tussen renovatie en de nieuwbouwvariant. Eind 2010 hebben we daarover besloten. Er is toen besloten om voor de nieuwbouwvariant te gaan. Dit is in mijn perceptie de eerste keer geweest dat de renovatievariant is uitgerekend. Dit is gedaan door een extern bureau, die dit heeft uitgezocht en heeft voorzien van cijfers. Ik heb er niets bij gedaan. De vergelijkingen zijn altijd gemaakt op basis van het programma van eisen dat hier in de raad is vastgesteld. Dat is altijd het uitgangspunt geweest voor elk gebouw dat we hebben onderzocht.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb ook gevraagd waarom in het ene geval de grondkosten volledig in de stichtingskosten zijn opgenomen en in het andere geval als incidentele kosten worden begroot. Dan weet je dat er een factor vier in kosten zit op jaarbasis. Ik heb al vaker gezegd dat dit juridisch wel juist mag zijn, maar ik vind het technisch voor de prijsvergelijking niet juist, en daar gaat de wethouder niet op in.

De heer ANDELA (wethouder): De twee scenario's werden uiteindelijk zeven scenario's en die hebben we met elkaar vergeleken. Als je de grondprijs van € 12,6 miljoen kapitaliseert met een rentepercentage van 4, zoals dit in onze begrotingsvoorschriften staat, dan is dit een last van € 0,5 miljoen per jaar.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De wethouder moet toch erkennen dat in de nieuwbouwvariant het honorarium, de ontwikkelkosten van het nieuwe stadhuis en de grondkosten zijn opgenomen in de stichtingskosten en dat daarvoor de normale lange afschrijvingsperiode geldt, terwijl ze in de renovatievariant allebei als incidentele kosten zijn begroot? Daardoor maakt hij de vergelijking toch ongelijkwaardig? Daarmee kun je alles kapot rekenen. Als de grond er niet had in gezeten, was dit niet gebeurd. Hij heeft de grond van Fortezza op verschillende manieren aan projecten toegerekend en dat vind ik onjuist. Dan had hij de grond van Fortezza meteen moeten afboeken. Dan was dit niet gebeurd.

De heer ANDELA (wethouder): Nogmaals, we hebben appels met appels vergeleken, dus dezelfde kosten met dezelfde kosten. Ook de kwestie van de Fortezza-grond en de afboeking zijn betrokken bij de renovatievariant. Als je dat kapitaliseert, betekent dat € 0,5 miljoen aan lasten. Met andere woorden, in de nieuwbouwvariant zit gewoon € 0,5 miljoen. In 2010 bleken de kapitaallasten van de nieuwbouwvariant en de renovatievariant ongeveer gelijk te zijn. Alleen de incidentele kosten die overblijven voor de renovatievariant, € 12,6 miljoen voor de Fortezza-grond, moeten op de een of andere manier incidenteel worden afgeboekt. Die kosten moesten wel genomen worden. Voor de raad is berekend wat dit aan kapitaallasten betekent. Dit betekent in kapitaallasten € 0,5 miljoen. Dit betekent dus dat de nieuwbouwvariant, als je die varianten naast elkaar zet, € 0,5 miljoen goedkoper is. Zo simpel is het.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Dit geeft al aan dat er € 0,5 miljoen verschil in zit, afhankelijk van de vraag of je die kosten structureel of incidenteel noemt. Daarmee maak je dus automatisch de renovatievariant € 0,5 miljoen duurder dan de nieuwbouwvariant. Dat is nu juist mijn bezwaar. Als we de Fortezza-grond buiten de vergelijking hadden gehouden, was dit verschil er niet geweest.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Volgens mij is het vrij simpel. Ik begrijp wel wat de heer Veenstra bedoelt. Als je bij de nieuwbouw de grond niet had meegerekend, was de structurele jaarlast, die nu ongeveer gelijk ligt, € 0,5 miljoen lager geweest en was de keuze helemaal makkelijk geweest. Dat is die nu al. Dan kun je zeggen dat je geen appels met peren vergelijkt, maar appels met appels, en tel je in geen van beide gevallen de Fortezza-grond mee. Dat betekent dat je voor nieuwbouw € 0,5 miljoen per jaar goedkoper uit bent.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): En de renovatie nog een keer € 0,5 miljoen meer.

De heer SCHUUR (PvdA): Bij de renovatie is de grond als incidentele last meegenomen en bij de nieuwbouw als structurele last. De structurele lasten voor renovatie en nieuwbouw lagen ongeveer gelijk. Dan tel je de grond niet mee. Dit betekent dat de incidentele investering bij beide ongeveer gelijk zou zijn en dat nieuwbouw € 0,5 miljoen structureel per jaar goedkoper zou zijn.

De heer CORNELISSEN (SP): Heel simpel, voor renovatie heb je geen grond nodig, voor nieuwbouw wel.

De heer ANDELA (wethouder): Dit blijft heen en weer gepingpong. Dat klopt inderdaad, maar dan had je wel met het bedrag van € 12,6 miljoen gezeten en dat moeten afboeken. Dat probleem lag er gewoon. Het college heeft het op zich genomen om dat probleem, dat acuut voor ons lag, op te lossen. Dat hebben we gedaan.

De bestemming van dit huis is volgens mij een vraag die nog niet aan de orde is. Nu is de aanbesteding van het nieuwe stadhuis aan de orde. Desalniettemin zeg ik iets over de bestemming. Ik heb het verhaal van TMZ verteld. TMZ komt hier om uit te leggen wat men met dit gebouw van plan is. We zijn nog in gesprek over de waarde van het gebouw en het lijkt mij onhandig om vanachter dit kathedraal met een derde partij te onderhandelen. Ik denk niet dat wij er dan het meest gunstig uitkomen voor de gemeente. Ik heb toentertijd aangegeven dat de opbrengst van dit gebouw, als het vrijkomt, afhangt van de partij die erin komt en wat die ermee doet. Dat kan variëren van een fantastische maatschappelijke functie - in dat geval zullen we een heel laag bedrag vragen - tot een casino. Mocht uw raad besluiten tot het mogelijk maken van een casino in deze stad en er komt er een in dit stadhuis, dan vragen we de hoofdprijs. Dat heb ik gezegd en daar sta ik nog steeds achter.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Ik heb in mijn eerste termijn gevraagd waarom de risico's van een eventuele leegstand helemaal niet worden genoemd. We spreken over risicomangement, dus op zijn minst had er iets over het risico in het raadsvoorstel moeten staan.

De heer ANDELA (wethouder): Ik heb aangegeven dat die kwestie niet hoort bij het raadsvoorstel. Bovendien heeft de raad het college de opdracht gegeven om met een alternatieve invulling voor dit gebouw te komen. Daar zijn we nu hard mee bezig; daar trekken we hard aan. Maar uiteindelijk kun je daar pas echt mee verder, als duidelijk is dat wij dit gebouw verlaten.

De heer ISENDOORN (D66): Voorzitter! Waar ik zo nieuwsgierig naar ben, is wat de gemeente uiteindelijk gaat betalen aan dit leegkomende stadhuis en niet wat anderen gaan betalen. Ik vind TMZ een goede organisatie en die vertrouw ik ook wel. Die werkt goed; daar is geen twijfel over. Maar die organisatie gaat 50 of 40, misschien wel 60 zorgappartementen bouwen in dit stadhuis. Normaal krijgen ze de grond bouwrijp opgeleverd als ze gaan bouwen, de Fortezza-grond bijvoorbeeld, en betalen ze de marktwaarde. Als ze in de hoogte bouwen, stijgt die marktwaarde. Zo zijn we uiteindelijk aan het bedrag van € 12,6 miljoen voor de grondwaarde van Fortezza gekomen; zo is dat in de boeken terechtgekomen. Hoe hoger en hoe meer er wordt

gebouwd, hoe meer geld de grond oplevert. Het levert sowieso geld op, want de grond wordt weer geschikt gemaakt voor de marktwaarde en de rest nemen wij voor onze rekening. We hebben een oplossing hoe je dat kunt doen, want we kunnen alles 40 jaar lang verkapitaliseren en dan terugbetalen. Dat gebeurt eigenlijk ook in deze optie van het stadhuis. Maar dan levert die grond in ieder geval deze samenleving nog geld op.

Als TMZ in het oude stadhuis komt, zal ze natuurlijk ook bouwrijpe grond willen hebben, of een bouwrijpe vloer of verdieping. Daarvoor zal ze niet de hoofdprijs betalen - dat zie ik niet gebeuren - maar maximaal € 1 miljoen. Ik heb dit kunnen berekenen op basis van TNO-rapporten, maar ik moet nog zien of het € 1 miljoen wordt. De essentie van mijn vraag is: wie gaat dat allemaal betalen? Wie gaat het strippen betalen, wie gaat het bouwklaar maken van de ondergrond betalen? Hoe denkt de wethouder dit te doen? Denkt hij dat TMZ dit gaat doen? Ik denk dat dus niet. Dat gaat dus echt niet gebeuren, neem dat maar van mij aan. Die illusie kan ik wel wegnemen. Als TMZ dit wel gaat betalen, kom ik in de raad met een initiatiefvoorstel, want dat zou te gek zijn voor woorden. TMZ gaat niet de hoofdprijs betalen omdat deze gemeente met een leegstaand stadhuis zit. Wethouder, geeft u daar nu eens antwoord op. Weest u daar nu eens open over. U schuift alles naar de toekomst. Ik begrijp wel dat u dit niet allemaal tot in detail kunt zeggen, maar u hebt er vast over nagedacht.

De VOORZITTER: Mijnheer Isendoorn, volgens mij hebt u uw vragen gesteld. De wethouder heeft gezegd dat dit punt vandaag niet aan de orde. Dat komt op een ander moment.

De heer ISENDOORN (D66): Zo gaat het vaak met onze vragen.

De VOORZITTER: Dat is uw conclusie.

De heer ANDELA (wethouder): Voorzitter! Ik heb aangegeven wat de bandbreedte is tussen het gebruik van dit stadhuis en de eventuele opbrengsten. Ik heb al gezegd dat het mij niet handig lijkt om via uw raad te onderhandelen met partners in deze stad. Wij komen hier met voorstellen en als we hier met voorstellen komen, zijn ze uitgewerkt. Daar kan de raad dan over oordelen. Dit zal ook voor dit gebouw gelden; zo is de volgorde.

Ik heb inderdaad een paar keer gesproken over "een dak boven ons hoofd". Daarmee bedoelt het college dat het staat voor een adequate huisvesting voor het personeel dat hier werkt. Wij staan daarvoor en daarom gebruik ik de beeldspraak "een dak boven ons hoofd". Dat is daarmee bedoeld.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Als het college altijd van mening was geweest dat een adequate huisvesting zeer belangrijk zou zijn, dan had het pakweg vijftien jaar geleden het besluit moeten nemen om dit pand fatsoenlijk op te knappen. Toen is gekozen voor nieuwbouw. Mede door het besluit van heel lang geleden en het toewerken naar uiteindelijk nieuwbouw, zitten hier nu al jarenlang ambtenaren in de kou, de warmte en de regen – die komt hier soms dwars door de daken heen. Dat kunnen we onszelf aanrekenen. Dat is niet alleen het zogenaamd vertragen in de gemeenteraad. Nee, dat komt door verkeerde beslissingen in het verleden. We moeten nu niet doen alsof er nu opeens heel veel haast is. We hadden ons er vijftien jaar geleden toe moeten zetten om normaal onderhoud te plegen: een likje verf, leidingen vervangen en dat soort zaken. Dat is niet gebeurd.

De heer ANDELA (wethouder): We hebben de variant onderhoud onderzocht en we hebben ook gezien wat hier allemaal moet gebeuren.

Mevrouw Ten Seldam heeft iets gezegd wat goed lijkt en wat ik bijna niet kan herhalen. Ik stel hier dat wat zij heeft gezegd en in de notulen staat, door het college wordt onderstreept. Ja, het klopt. Een voordeel van € 400.000,-- is niet te besteden in 2013, want dat geld is er dan niet. Dat geld komt pas in 2015 en dus niet eerder. Als je dit geld in 2013 gaat uitgeven, geef je geld uit dat er niet is.

Ik heb een paar keer betoogd dat we hebben gekozen voor structureel de goedkoopste oplossing: een sober stadhuis. Er is echter een element waarop we niet bezuinigd hebben. Van een wethouder met een portefeuille zoals ik die heb, had de raad dit kunnen verwachten. We hebben niet bezuinigd op duurzaamheid. Maar dit heeft wel geleid tot het verkrijgen van het certificaat Breeam excellent. Dit betekent dat wij het duurzaamste stadhuis van Nederland gaan

bouwen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Ik begrijp dat de wethouder is uitgesproken. Ik heb hem nog een vraag gesteld. Twee jaar geleden bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft hij voorgesteld om dit besluit on hold te zetten. Het enige argument om de aanbesteding te starten was het btw-compensatiefonds. Daar gaat hij helemaal aan voorbij.

De heer ANDELA (wethouder): Het argument was inderdaad het mogelijke verdwijnen van het btw-compensatiefonds. Elke variant die we zouden kiezen, zou door het afschaffen van het btw-compensatiefonds hoe dan ook 21% duurder worden. We hebben gezegd dat we dat niet moeten doen en niet moeten willen. We moeten proberen van de oude regeling gebruik te maken. Daarom hebben we de aanbestedingsprocedure gestart. Maar je kunt maar één keer een aanbesteding lopen. Die hebben we gelopen. Dus als we dit nu niet doen met het aanbestedingsresultaat dat er ligt, betekent dit dat al het geïnvesteerde geld, ook voor de architect, niet zinvol is geweest. Dat wilden wij niet. Daarom hebben we de aanbesteding gedaan en het resultaat ligt er. Daarom hebben we dit aan de raad voorgelegd. Ik denk dat dit een logische handelwijze van het college is. Dit hebben we in november met de raad gedeeld en toen heeft de raad dit in meerderheid gesteund.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft de wethouder gezegd dat het niet uit te leggen is aan de Almelose bevolking om überhaupt een nieuw stadhuis te bouwen vanwege de lasten die ze allemaal krijgen. Gelden die argumenten dan nu helemaal niet meer?

De heer ANDELA (wethouder): Nogmaals, ik heb aangegeven dat we een dak boven ons hoofd moeten hebben en dat we onder dat dak moeten voldoen aan de wetgeving, waaronder die op het vlak van de Arbo en de brandveiligheid. Wij kiezen voor de structureel goedkoopste oplossing. Het moet zo zijn dat wij een dak boven ons hoofd hebben. Ja, daar kiezen wij wel voor.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Dat is een karikatuur. Er is geen fractie in deze raad die niet kiest voor een dak boven het hoofd van de ambtenaren.

De heer ANDELA (wethouder): Dat is toch ook aan uw kant een karikatuur, dat kost toch geld? Wij kiezen voor de structureel goedkoopste oplossing.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Daarin zit juist de discussie. En aantal fracties is er niet van overtuigd dat dit de goedkoopste oplossing is. Er wordt gevraagd om nog een keer te proberen iedereen daarin mee te nemen. Dat wilt de wethouder niet en dan zegt hij dat wij niet kiezen voor een dak boven het hoofd van de ambtenaren. Hij gaat niet in op mijn opmerking dat hij bij de behandeling van de voorjaarsnota nog zei dat het de burgers niet is uit te leggen dat de gemeente nu een nieuw stadhuis gaat bouwen. Nu zegt hij: we doen het gewoon, alleen omdat we besloten hebben dit te doen vanwege het btw-compensatiefonds en we nu niet anders kunnen.

De heer ANDELA (wethouder): Ik blijf mezelf herhalen. Ik heb aangegeven dat we kiezen voor de structureel goedkoopste oplossing, met alle gegevens die vanuit de samenleving naar ons toekomen. Daarvan is het kabinetsstandpunt over het btw-compensatiefonds een onderdeel. Dat heeft geleid tot dit voorstel aan uw raad, tot deze besluitvorming.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zijn nu gekomen aan de besluitvorming over het voorstel. Ik geef gelegenheid voor het afleggen van stemverklaringen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder heeft mij niet kunnen overtuigen dat deze keuze de beste keuze is. Ik ben nog steeds van mening dat dat de renovatievariant is. Die ligt hier niet voor; dat weet ik. De wethouder zei zojuist dat we het meest milieuvriendelijke stadhuis van Nederland bouwen. Daar ben ik heel blij mee. Volgens mij is de meest milieuvriendelijke variant een renovatievariant.

Mevrouw ABDULLATIF (VVD): Voorzitter! Ik stem tegen het voorstel, omdat ik het financieel onverstandig vindt, de koppeling met Fortezza onjuist vind, het college geen verantwoordelijkheid neemt voor de groeiende leegstand van kantoren in Almelo, het college onrealistische beelden schetst over de overname van het huidige stadhuis door TMZ en het college de renovatieoptie niet met een open vizier heeft onderzocht. Ik was en blijf een groot voorstander van het opknappen van het huidige stadhuis.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! De overige VVD-fractieleden zijn van mening dat er gegeden berekeningen ten grondslag liggen aan deze besluitvorming. We hebben, door goed te kijken naar die berekeningen en die kritisch te beschouwen, zoals onze woordvoerder heeft aangegeven, besloten voor de nieuwbouw van het stadhuis te stemmen.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): De ChristenUnie-fractie vindt precies het tegenovergestelde. Zo kunnen we wel aan de gang blijven.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Ik heb mijn stemverklaring al gegeven in mijn eerste termijn.

Hierna wordt het voorstel in stemming gebracht en aangenomen met 20 tegen 15 stemmen.

Voor stemmen de leden: mevrouw Kirkagaç, mevrouw Leusman, Maathuis, mevrouw Meijer, Nijhuis, Pauwels, Schuur, mevrouw Ten Seldam-Even, Simmering, Stapel, Vos, mevrouw Wessels, Zwerink, Akse, Çete, mevrouw Davis, Elbertse, Heite, Van der Horst en Hümmels.

Tegen stemmen de leden: Kamphuis, De Olde, mevrouw Rozema-Jungjohann, Stork, Veenstra, mevrouw Abdullatif, Buitengeweg, Cornelissen, mevrouw Dikmen-Yalçi, mevrouw Van Doorn, Geerdink, Gerritsen, Hammink, mevrouw Heitink en Isendoorn.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik had bijna de vergissing van de SP-fractie willen corrigeren, maar dat mag niet: Leefbaar Almelo is voor.

De heer AKSE (SP): Voorzitter! Het moge duidelijk zijn dat ik eigenlijk tegen had willen stemmen, maar ik heb me vergist.

(Hierna draagt mevrouw Hermans-Vloedveld het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Rozema-Jungjohann.)

(De heer Isendoorn verlaat, te 21.52 uur, de vergadering.)

10. Motie inzake het mogelijk verdwijnen van werkgelegenheid in Twente.

De VOORZITTER: Dames en heren! Er zijn twee moties aangekondigd over de plannen van het kabinet inzake een aantal penitentiaire instellingen. De eerste motie is opgesteld door de PvdA-fractie, door vele fracties ondertekend. De tweede motie is ingediend door de CDA-fractie.

De heer STAPEL (PvdA): Voorzitter! Alhoewel de PvdA-fractie mij volledig steunt, dient deze motie te worden gezien als ingediend vanuit mijn functie als voorzitter van het presidium. Sommige leden zeggen dat dit niet kan, maar dan doe ik het maar op persoonlijke titel.

De voorgenomen sluiting van De Karelskamp en De Niendure vraagt uiteraard om een reactie van de raad, om daarmee een soort steun in de rug te geven van het college bij zijn pogingen om de sluiting af te wenden. Ik heb vrijdagavond, nadat het bericht bekend werd, mijn medepresidiumleden, inclusief onze voorzitter, op de hoogte gesteld dat ik een motie zou voorbereiden en ik heb daarop alleen maar positieve reacties ontvangen.

De insteek die we vanaf het begin hebben gekozen, betreft een brede motie. Dat wil

zeggen een motie die niet alleen gericht is op wat nu gebeurt rondom De Karelskamp en De Niendure, maar op het geheel van het verdwijnen van publieke werkgelegenheid, zoals dat in de afgelopen maanden, jaren en ook nog in de toekomst helaas heeft plaatsgevonden en zal plaatsvinden. Tegelijkertijd willen wij de motie acceptabel maken voor meerdere gemeenten in dit woongebied. Of we nu praten over Twente, de Achterhoek of Noord-Salland, laat ik verder in het midden, we praten in elk geval over Oost-Nederland. Daaronder verstaat men echter soms ook Limburg. Laat ik het beperkt houden tot Twente en de Achterhoek.

Gisterenmiddag hebben wij de motie opgesteld, samen met een raadslid van de gemeente Hengelo, en die vervolgens afgestemd met een raadslid van de gemeente Enschede. Die was zo enthousiast dat hij hem gisteravond reeds in de gemeenteraad van Enschede heeft ingebracht. De motie met gelijklopende tekst, zoals alle raadsleden die gisteren hebben ontvangen, is gisteravond reeds met algemene stemmen in de gemeenteraad van Enschede aangenomen. Dezelfde motie staat vanavond op de agenda van de gemeenteraad in Hengelo en is inmiddels ook aangeboden aan de gemeenteraad van Hardenberg.

Nagenoeg alle fracties hebben tot gisteravond de motie medeondertekend. Bij definitieve acceptatie zal niet het college gevraagd worden deze motie over te dragen aan andere raden, maar zullen we de raadsfracties – dat hoort nu eenmaal bij het dualisme – verzoeken om deze motie te overhandigen aan de elf andere Twentse gemeenten, en tevens aan Hardenberg en Berkelland. De motie luidt als volgt.

"Motie.

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op dinsdag 26 maart 2013,
Constaateert dat

- de werkgelegenheid in Twente en de Achterhoek door de economische crisis bovengemiddeld onder druk staat;
- het kabinet heeft besloten de penitentiaire inrichtingen in Almelo, Balkbrug en Rekken te sluiten,

Overweegt dat

- hiermee opnieuw 'publieke werkgelegenheid' uit Twente en de Achterhoek verdwijnt;
- bij de inkrimping van de rijksdienst onvoldoende rekening wordt gehouden met gebieden waar de werkgelegenheid door de economische crisis bovengemiddeld onder druk staat,

Roept het college op,

- zich tot het uiterste in te spannen om het verdwijnen van banen in de publieke sector in Twente en de Achterhoek tegen te gaan dan wel te laten compenseren;
- deze motie onder de aandacht te brengen van de staatssecretaris van Justitie en de ministers voor Wonen en Rijksdienst en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de fracties van PvdA, VVD, D66, SP, Lijst Çete, ALA, LA, GroenLinks en PVA.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! We hebben de motie natuurlijk ondertekend, maar ik wil, net als de vorige keer toen er een motie voorbijkwam van het presidium, echt vragen om daarmee op te houden. Dit is bijna een politiek statement. Dit gaat niet over een agendakwestie of iets anders. Ik vind niet dat het presidium zich bezig hoort te houden met politiek. We kunnen dit onderwerp op de normale manier aanpakken, zoals de CDA-fractie heeft gedaan: een fractie stelt een motie op, stuurt die rond en dient die in. Er moeten ook geen moties rondgestuurd worden met een oud logo van de gemeente Almelo erboven. Dit is de laatste keer dat ik een dergelijke motie heb gesteund; de volgende keer wil ik het niet meer op deze manier.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb juist het omgekeerde gevoel. Ik denk dat het heel goed is dat we proberen dit onderwerp uit de partijpolitiek te halen en te bekijken hoe breed de steun is die we kunnen krijgen. Het maakt me niet uit wie dan het initiatief neemt. Daarom vind ik het jammer dat er een tweede motie is ingediend. Ik had het heel fijn gevonden als het gelukt was om tot één motie te komen, want ik denk dat dit veel sterker is voor iedereen. Ik verzoek daarom de indieners om de beide moties tot één motie te maken. Als wij met twee moties komen, maakt dat onze positie niet sterker. Vanzelfsprekend zijn alle fracties bezorgd, in de Provinciale Staten worden dezelfde acties ondernomen. Laten we alstublieft probeert om dit

onderwerp uit de partijpolitiek te halen en dit heel breed in Den Haag neer te leggen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik ga er even van uit dat we de moties stuk voor stuk gaan behandelen, alhoewel de indruk wordt gewekt dat we dit gecombineerd gaan doen.

De VOORZITTER: Dat gaan we niet doen, we behandelen ze stuk voor stuk.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Dan sta ik hier terecht, want anders had ik op mijn beurt moeten wachten. Ik deel hetgeen is aangegeven door de heer Cornelissen over moties die een politieke lading hebben, of op zijn minst de schijn van een politieke lading hebben, en die gebracht worden alsof ze afkomstig zijn van het presidium. Ik begrijp dat dit is gecorrigeerd doordat de heer Stapel heeft gezegd dat de motie op persoonlijke titel is ingediend en dat dit is gebeurd op basis van voortschrijdend inzicht. Ik waardeer dit bijzonder. Het presidium is er niet om politiek getinte moties of amendementen in te dienen. Die zijn alleen gerechtvaardigd als het gaat om de werkwijze van de raad.

De CDA-fractie is van mening dat deze motie een andere strekking heeft, een veel algemenere strekking, dan de motie van de CDA-fractie. Men kan het standpunt huldigen dat het besluit niet moet worden gepolitiseerd, maar dat deze bezuiniging van € 340 miljoen via sluiting van een aantal justitiële inrichtingen wordt gerealiseerd, is een politiek besluit. Je kunt best politiek bedrijven, maar wel gezamenlijk optrekken. Het is maar net waar je je met elkaar op richt. Ondanks het feit dat er een politiek tintje aan zit, kunnen wij ons gezamenlijk inzetten voor het behoud van de inrichtingen. Dit kan in Netwerkstadverband, maar dit kan ook in een wat breder verband.

De moties zijn niet in strijd met elkaar; laat dit helder zijn. De door de heer Stapel ingediende motie is echter volgens de CDA-fractie minder verstrekkend en beweegt zich op een ander niveau, vooral gezien de woorden "verdwijnen van banen in de publieke sector". Dit zijn namelijk ook de banen die hier worden geschrapt. En dat maakt het wat lastiger. Ik ga ervan uit dat in de motie wordt bedoeld het totale verplaatsen van complete bedrijfsvoeringen.

De heer STAPEL (PvdA): Voorzitter! Ik zal niet te lang ingaan op de woorden van de heer Cornelissen. Ik begrijp hem wel, maar deel zijn opvatting niet. In die zin ben ik het meer met de heer Veenstra eens.

Ik zit hier een klein beetje in dubio, want mevrouw Ten Seldam is ook ingegaan op haar eigen motie, terwijl ik dat tot nu toe niet heb willen doen. Helaas dwingt zij mij daar nu toe, zonder dat die motie al is ingediend.

De VOORZITTER: Dat scheelt in uw bijdrage straks.

De heer STAPEL (PvdA): Ik heb getracht in deze motie op geen enkele manier een politieke uitspraak te doen. Samen met mijn collega uit Hengelo heb ik geprobeerd alle politieke elementen eruit te halen. We praten nu niet over de vraag of enkelbandjes wel of niet kunnen, of dat er maatschappelijk gevaar zou dreigen vanwege deze beslissing. We hebben ons beperkt tot de werkgelegenheid in de publieke sector en zijn dus niet puur ingegaan op deze justitiële inrichtingen.

Ik denk wel dat we met mevrouw Ten Seldam tot een vergelijk moeten komen. Als onze motie wordt aangenomen, zullen wij die sturen naar andere gemeenten. Mevrouw Ten Seldam draagt hetzelfde aan voor een puur Almelose zaak. Naar mijn mening richt zij zich daar te veel op. Daarom vind ik dat we die motie niet moeten sturen naar andere gemeenten. Onze motie is wat breder en gaat over geheel Twente en de Achterhoek. Die kunnen we wel aanbieden aan de betrokken gemeenten.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Voorzitter! Ik zal voor beide moties stemmen, alhoewel ik niet helemaal goed begrijp waarom ze niet samen tot één motie kunnen worden gemaakt.

De door de heer Stapel ingediende motie wordt hierna zonder stemming aangenomen.

11. Motie inzake de voorgenomen sluiting De Karelskamp en De Niendure.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik dien de volgende motie in.

"**Motie.**

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 26 maart 2013

Constaateert dat,

- in het Masterplan Dienst Justitiële Inrichtingen 2013 - 2018 wordt gesteld dat bij het gevangeniswezen evenals bij de justitiële jeugdinrichtingen sprake is van een licht stijgende vraag naar detentiecapaciteit, in beide gevallen als gevolg van beleidsintensiveringen;
- elektronische detentie nog niet wettelijk is geregeld;
- de personeelsreductie van een zodanige omvang is dat deze niet is op te vangen met het reguliere natuurlijk verloop;
- gedwongen uitstroom, ontslagen, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten,

Is van mening dat,

- het sluiten van 30 justitiële inrichtingen op gespannen voet staat met het te allen tijde over voldoende detentiecapaciteit kunnen beschikken voor het ongestoord ten uitvoer leggen van vrijheidsstraffen en vrijheidsbenemende maatregelen;
- de regering de gemeenten met dubbele lasten opzadelt, lasten ten gevolge van het overdragen van rijkstaken zonder de benodigde financiële middelen, en lasten ten gevolge van sluiting van rijksdiensten die economisch aantrekkelijk zijn in verband met bijvoorbeeld werkgelegenheid en huisvesting;
- de regering de bezuinigingen realiseert ten koste van de individuele burger en de gemeente;
- het voorgenomen besluit tot sluiting van gevangenissen rampzalige gevolgen heeft voor de werkgelegenheid in de gemeente Almelo en omliggende gemeenten;
- met de sluiting van De Karelskamp en De Niendure ook een enorm stuk indirecte werkgelegenheid verloren gaat;
- met het sluiten van De Karelskamp en De Niendure weer een rijksdienst uit Almelo vertrekt,

Besluit:

1. Verzoekt het college om deze motie naar het kabinet en de Tweede Kamer te sturen en verder al het mogelijke te doen om De Karelskamp en De Niendure open te houden.
2. Verzoekt het college om deze motie naar alle Twentse gemeenten en Provinciale Staten te sturen met het verzoek deze te steunen en dat kenbaar te maken bij kabinet en Tweede Kamer.
3. Verzoekt het college om de Twentse Kamerleden uit te nodigen voor een gesprek en hen te overtuigen van de waarde van De Karelskamp en De Niendure voor Almelo en omliggende gemeenten.

en gaat over tot de orde van dag."

Deze motie is ondertekend door de fracties van CDA, SP en Lijst Çete

Tijdens de beantwoording van de burgemeester in het vragenhalfuur heb ik gedacht: dit had de inleiding bij deze motie kunnen zijn. Zij hield een gloedvol betoog en dat deed de CDA-fractie buitengewoon goed. Ze sprak over een hoogwaardige instelling en werkgelegenheid van hoog niveau, en dat deel ik met haar. De Karelskamp heeft een voorbeeldfunctie, de instelling heeft een zeer hoog zorgniveau en positieve cijfers; ze draaien in de plus. De burgemeester noemde dit zwarte cijfers, maar dat klinkt zo negatief. Toch, omwille van een bezuiniging van € 340 miljoen, moet de instelling worden gesloten.

Wij beogen met deze motie juist om samen op te trekken. Maar samen is meer dan alleen met raadsleden. Samen is ook met het college, Provinciale Staten en Tweede Kamerleden, om op die manier het kabinet op andere gedachten te brengen met betrekking tot deze bezuinigingen. Daarom hebben we in de motie het uitnodigen van Twentse Kamerleden opgenomen, om het een beetje beheersbaar te houden. Maar het mogen natuurlijk ook de woordvoerders zijn. Sterker nog, van de CDA-fractie mag de hele Tweede Kamer worden uitgenodigd, omdat we hier een buitengewoon goede inrichting hebben.

Deze motie roept op om gezamenlijk te strijden voor werkgelegenheid, ook, zoals zojuist is gezegd, werkgelegenheid met betrekking tot het stadhuis. Bij de bespreking van het voorstel inzake de nieuwbouw van het stadhuis werd door enkele fracties betoogd dat dit goed is voor de werkgelegenheid. Dat is nieuwe werkgelegenheid, tijdelijke werkgelegenheid. Hier gaat het om het structureel behouden van werkgelegenheid en het behoud van expertise. De voorbeeldfunctie is gebaseerd op expertise en die expertise leidt tot een hoogwaardige psychomedische zorg. Die hoogwaardige psychomedische zorg zorgt ervoor dat de risico's voor recidieven aanzienlijk lager liggen dan anders. Ook is er een relatie met betrekking tot veiligheid. Zonder daar uitvoerig op in te gaan, merk ik op dat het nog maar de vraag is of het voorstel dat erop is gericht om bezuinigingen te realiseren, op de lange termijn bijdraagt aan de veiligheid.

Binnen de provincie zijn meerdere justitiële inrichtingen, die gezamenlijk buitengewoon goede zorg verlenen. Deze motie wordt echter in de raad van Almelo ingediend, daarom gaat ze over Almelo. Maar het gaat ook om de samenwerking met andere inrichtingen in de provincie. Nogmaals, we roepen op om deze motie te steunen. We zouden het bijzonder betreuren als de raad haar niet steunt, al was het alleen maar omdat beide moties elkaar niet bijten. Het gaat hier om de werkgelegenheid van de ruim 100 gezinnen die voor een groot deel in Almelo wonen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik vind het wat ingewikkeld, met name na de vragen van de CDA-fractie in het vragenhalfuurtje. Volgens mij heeft de burgemeester daarop geantwoord dat zij zo ongeveer alles al heeft gedaan en alles in het werk zal blijven stellen om sluiting tegen te gaan. Wat in de motie staat, is dus eigenlijk al toegezegd door de burgemeester, heb ik het idee. Ik vind het een beetje vreemd dat de CDA-fractie vraagt om een zeer brede steun om De Karelskamp en De Niendure open te houden, alsof wat elders gebeurt er niet toe doet. Dat vind ik een beetje bedenkelijk. Het is maar de vraag of je daarvoor steun kunt krijgen, als je al niet nadenkt over welke effecten dit heeft bij andere gemeenten. Volgens mij zouden wij het juist breder moeten trekken. Mevrouw Ten Seldam kijkt me aan alsof ik het niet begrijp, maar ik vrees dat het komt omdat zij het niet begrijpt. Dan moet zij maar even vragen wat ik bedoel.

De heer NIJHUIS (VVD): Voorzitter! We hebben de motie die "partijloos" was van harte ondersteund. Ik zeg het maar even zo, want in dit opzicht steun ik graag het betoog van de heer Veenstra. Dat kan niet gezegd worden van de nu voorliggende motie. Hoewel ook wij uiteraard alle inspanningen zullen leveren om te voorkomen dat een goeddraaiende instelling in onze omgeving wordt gesloten, zeker ook gezien allerlei effecten die dit heeft, zijn we toch van mening dat hier een politiek statement wordt afgegeven. Mevrouw Ten Seldam deed dit impliciet in haar betoog toen zij iets zei over de € 340 miljoen aan bezuinigingen. Bovendien staat in de eerste bullet dat het sluiten van 30 justitiële inrichtingen op gespannen voet staat met het te allen tijde kunnen beschikken over voldoende detentiefaciliteit. Ik heb het genoeg gehad de onderbouwing van een en ander te lezen. Daarin wordt een duidelijke filosofie neergelegd over het omgaan met veiligheid en detentie. Daaruit blijkt dat het wel degelijk kan. Dus dit is een politiek statement van een oppositiepartij.

Bovendien staat in de derde bullet dat de regering de bezuinigingen realiseert ten koste van de individuele burger en de gemeenten. Ook daarmee zijn wij het uiteraard niet eens. Er is inderdaad sprake van bezuinigingen en dat gaat inderdaad ten koste van individuele burgers, maar die bezuinigingen zijn ook nodig omdat er meer wordt uitgegeven dan er binnenkomt. Nogmaals, we vinden het jammer dat de twee moties niet in elkaar zijn geschoven, maar we begrijpen dat hier een politiek statement van de CDA-fractie wordt afgegeven onder druk van de landelijke CDA, en daar doen wij niet aan mee.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Wij hebben nu te maken met het feit dat er al een motie is aangenomen. Welke indruk geeft het als deze motie erachteraan komt? Ik vind het heel lastig. De eerste motie pleit voor Twente en de Achterhoek. Dit maakt het lastig om er achteraan te zeggen: maar vooral voor Almelo. Want dat zeggen wij met deze motie. Hoe goed ik het ook begrijp, ik denk dat deze motie heel vreemd overkomt als wij haar naar alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel sturen, terwijl die net daarvoor de andere motie hebben ontvangen. Die denken dan: wat wil de gemeenteraad van Almelo?

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Ik word wel eens een azijnpisser genoemd, maar ik

Raad - 1157

moet dat nu jammer genoeg waarmaken, want dat politieke spel zit wel degelijk op de wagen. Door de onder agendapunt 10 behandelde motie wordt er niet meer inhoudelijk gesproken over de wijze waarop wij mensen hun straf moeten laten uitzitten. Wat vinden wij daadwerkelijk van De Karelskamp? Is dit een organisatie die we in Almelo willen behouden, ja of nee? Daarover wordt niet meer gesproken. Er komt nu iets heel algemeen, en dat heel algemene heeft de laatste keer geresulteerd in een geheime vergadering van drie avonden. Dat kan ertoe leiden dat uiteindelijk ergens een gevangenis openblijft, maar dat die in Almelo toch dicht moet.

De onderhavige motie gaat er specifiek over dat we ons hard maken voor het openhouden van De Karelskamp. Ik ben het niet helemaal eens met alle bullets die erin staan. Ik kan mij niet vinden in het uitnodigen van Twentse Kamerleden, want onze woordvoerder komt niet uit Twente, maar uit Utrecht. Ik ga ervoor om vooral de woordvoerders uit te nodigen. En ik ga in ieder geval achter de schermen mijn stinkende best doen om de SP-Tweede Kamerfractie duidelijk te maken dat de instellingen hier in Almelo open moeten blijven. Dat is de taak die we hier allemaal hebben. Het politieke spel wordt nu zo gespeeld dat de VVD-fractie zich kan verschuilen achter een heel algemene motie, en dat de PvdA-fractie zich waarschijnlijk gaat verschuilen achter een heel algemene motie over algemene werkgelegenheid in Twente en in de Achterhoek. Zo lust ik er nog wel een paar.

Er mag ook stelling worden genomen of we vinden dat die organisatie mag blijven, en of die uiteindelijk aan de rechtbank kan worden gekoppeld. Dat weten we nog niet; dat moet nog blijken. Er zijn zo veel mitsen en maren en er moet nog zo veel uitgevochten worden. Daarom kan er vanuit de raad worden gezegd dat wij het belangrijk vinden dat dit bedrijf, deze penitentiaire inrichting, hier blijft bestaan en dat we daarvoor gaan strijden, zoals we dat ook voor de Belastingdienst hebben gedaan.

Ik vind het zeer vreemd dat op deze manier politiek wordt bedreven. Het gaat niet om het CDA, het gaat om de werkgelegenheid, het gaat om de mensen die hier werken en het gaat om de mensen die nu in de regio gevangen zitten, zodat anderen makkelijk op bezoek kunnen gaan. Het gaat ook om dat soort zaken, maar die laten we nu allemaal buiten beschouwing. We gaan er nu van uit dat een elektronisch bandje om de enkel, een voorstel dat nog door de Eerste Kamer moet, de beste oplossing is. Ik vind dat spijtig.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik heb mijn collega Nijhuis horen zeggen dat dit een politieke motie is. Zo zou je het kunnen opvatten, want de tekst is er wel naar. Maar ik ga ervan uit dat deze motie is opgesteld vanuit de intrinsieke behoefte om aandacht te vragen voor het verlies aan werkgelegenheid binnen de gemeente Almelo.

Ik vind het lastige aan deze motie dat er al een motie is aangenomen, zoals de heer Veenstra zei, die breed aandacht vraagt, niet alleen voor Almelo, maar voor alle getroffen gemeenten in het oosten van het land. Het zou een beetje raar zijn als we nu deze motie zouden sturen aan diezelfde gemeenteraden – wat we met die andere motie ook doen – om alleen aandacht te vragen voor het specifiek Almelse probleem. Als de gemeente Almelo alleen voor zichzelf gaat, ben ik bang dat we het niet gaan redden. Als we proberen steun te zoeken bij andere gemeenten, maken we volgens mij als gemeente Almelo meer kans dat een of beide inrichtingen open zullen blijven. Ik vind de motie van de CDA-fractie sympathiek, maar ik vind die enigszins strijdig met de eerste motie. In de CDA-motie wordt immers specifieke aandacht gevraagd voor het probleem in Almelo en die motie ook moet worden gestuurd naar andere gemeenteraden, terwijl we juist hebben besloten om een motie met andere gemeenteraden te delen waarin we aandacht vragen voor een veel groter gebied. Wat dat betreft heb ik er mijn twijfels over.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! De heer Nijhuis heeft gezegd moeite te hebben met het gestelde bij de eerste bullet onder "is van mening dat". Die tekst is een citaat uit het Masterplan Dienst Justitiële Inrichtingen. Ik heb die niet verzonnen, maar die heeft de staatssecretaris verzonnen: hoezo politiek? Dit is de tweede termijn, dus de heer Nijhuis mag rustig met mij het debat aangaan.

De heer NIJHUIS (VVD): Dat doe ik met alle vormen van genoeg.

Er staat iets extra's en dat staat volgens mij niet in het masterplan, namelijk dat het sluiten van 30 justitiële inrichtingen op gespannen voet staat met het te allen tijde over voldoende detentiecapaciteit kunnen beschikken. Dat is nu juist de kwintessens. Volgens mij worden er 30

inrichtingen gesloten omdat er bezuinigd wordt, maar er zullen tevens meerpersoonscellen worden gebruikt. Dat staat in het stuk. Daarmee wordt de groei voor een belangrijk deel opgevangen met de bestaande ruimte. Het bezwaar van het VVD-fractie is ook verwoord door andere fracties, namelijk dat we graag met meerdere gemeenten een motie indienen. Bovendien willen wij De Karelskamp niet kwijt, net zomin als de rechtbank. Dus we zullen strijden voor een evenwichtige spreiding van die voorzieningen over Nederland. Maar het achterliggende beleid wordt door ons verder niet bestreden. Dat is een landelijke discussie en daarvan kunnen we best wel iets begrijpen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ten eerste staat in het stuk dat niet te allen tijde gegarandeerd kan worden dat er over voldoende detentiecapaciteit kan worden beschikt. Dit staat echt in het masterplan. Ik heb dit netjes geformuleerd door "op gespannen voet" te gebruiken. Daarmee zeg ik niet dat het niet zo is of wel zo is, ik zet er alleen maar vraagtekens bij.

Ten tweede een reactie op wat de heer Nijhuis zegt over spreiding. Hij spreekt over evenwichtige spreiding. Ik weet niet wat hij verstaat onder een evenwichtige spreiding, maar wij constateren dat het westen beter bediend wordt met capaciteit dan het oosten - waarbij "het oosten" zich uitstrekt van Groningen tot en met Limburg.

De heer NIJHUIS (VVD): Daarmee ben ik het van harte eens. Dus een evenwichtige spreiding is wat ons betreft ook het behoud van goede voorzieningen in deze regio. Als er zo veel bezuinigd moet worden, moeten de instellingen beter over de regio's worden verdeeld. De voorgestelde verdeling klopt volgens ons niet. Als de instellingen hier worden weggehaald, komt er in het oosten - Twente, de Achterhoek enzovoort - een heel leeg stuk. Bovendien zijn wij uiterst bevreesd voor de consequenties voor de rechtbank. Wat ons betreft, ligt het probleem veel breder dan alleen De Karelskamp. Wij zullen zeker onze eigen fractie in de Tweede Kamer duidelijk maken dat we de voorgestelde spreiding niet steunen. Maar dit neemt niet weg dat ik me iets kan voorstellen bij het beleid dat men inzet om de detentie op een andere manier te organiseren.

De VOORZITTER: Mevrouw Ten Seldam, vervolgt u uw betoog.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik begrijp dat ik niet meer mag reageren op de heer Nijhuis. Ik moet mijn betoog vervolgen, terwijl ik dacht dat ik nog met de heer Nijhuis in debat mocht.

De VOORZITTER: Laat u zich niet weerhouden.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Daar wil ik wel vaker gebruik van maken.

Er is nu al bijna geen evenwichtige spreiding. Dus elke justitiële inrichting die in het oosten van het land wordt gesloten, is er een te veel. Dat delen we.

De heer NIJHUIS (VVD): Daarmee ben ik het grandioos eens.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Wat ik niet met de heer Nijhuis deel, is dat we in Almelo het initiatief niet mogen nemen om voor Almelo te pleiten. Dat doen we wel. Dat we daarmee ook pleiten voor andere justitiële inrichtingen, zoals in de regio Hardenberg, is prima. Maar ook de gemeenteraden daar zullen daarvoor gaan; daar gaan ze vol voor. Ik kan wel alles en iedereen op sleptouw willen nemen, maar dat is niet wat we moeten doen. Wij gaan hier in eerste instantie voor Almelo, want ik zit voor Almelo in de raad en daarvoor staat de CDA-fractie, zonder dat wij daarmee de andere gemeenten in de wielen hoeven te rijden. Daarom hebben we gepleit voor die samenwerking.

De heer NIJHUIS (VVD): Mevrouw Ten Seldam onderbouwt nu precies waarom we deze motie niet zullen steunen en de andere wel. De eerste motie is beter voor de gemeenten waar ook wat gebeurt. Wij willen het hele oosten betrekken bij het geheel; dit wordt ook door mevrouw Ten Seldam genoemd. De eerste motie is krachtig en volgens ons prima. Daarin gaat het zelfs niet alleen om de gevangenen, maar ook om de rechtbank, de Belastingdienst

enzovoorts. Dit lijkt mij krachtiger dan het puur vanuit Almelo focussen. Dit is een tweede reden waarom we graag akkoord zijn gegaan met de eerste motie en helaas niet met de tweede. We betreuren het dat het niet is gelukt om de twee moties in elkaar te schuiven.

De VOORZITTER: Dat beschouw ik als een uitgebreide stemverklaring.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik heb gezegd wat ik gezegd heb. Dat maakt duidelijk wat de twijfel is bij mijn fractie. In het derde onderdeel van het dictum van de motie wordt het college verzocht de Twentse Kamerleden uit te nodigen voor een gesprek. Ik ben het met de heer Cornelissen eens dat het niet per definitie Twentse Kamerleden hoeven te zijn. Het kunnen ook Kamerleden zijn die dit dossier in hun portefeuille hebben. Die kunnen prima door het college worden uitgenodigd. Ik denk dat het college dit graag wil toezeggen; volgens mij bestaat daarover geen twijfel. Zou het niet beter zijn om de onderdelen 1 en 2 van het dictum van de motie te schrappen en te gaan voor de eerste motie, die inmiddels is aangenomen? Het is al een paar keer gezegd dat vervolgens alle raadsfracties wel hun stinkende best moeten doen om op landelijk niveau aandacht voor dit punt te vragen vanuit het Almelse perspectief.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): De heer Schuur zoekt nadrukkelijk naar overeenstemming, waarvoor ik hem erkentelijk ben. In onderdeel 1 van het dictum van de motie gaat het om het kabinet, terwijl in de eerste motie twee departementen worden genoemd: de staatssecretaris van Justitie en de minister van Wonen en Rijksdiensten. Wij pleiten ervoor om de motie naar het totale kabinet en naar de Tweede Kamerleden te sturen. De tweede motie is daarin iets breder. Het gestelde in onze motie sluit het gestelde in de voorgaande motie niet uit. In mijn betoog heb ik al gezegd dat in de motie wordt gesproken over "de Twentse Kamerleden" - dat zijn twee Kamerleden - maar dat het heel goed mogelijk is om hiervan "de woordvoerders" te maken. Sterker nog, ik heb gezegd dat het zelfs alle 150 Tweede Kamerleden mogen zijn. Dus dat sluit ik zeker niet uit. Het tweede onderdeel van het dictum loopt een beetje analoog met wat is aangenomen in de eerste motie. Het verschil zit echter in het eerste onderdeel van het dictum, waarin het hele kabinet en de Tweede Kamer worden genoemd. Ik ben bereid om onderdeel 2 aan te passen, als ik de heer Schuur daarmee tegemoet kom, maar de onderdelen 1 en 3 handhaaf ik.

De heer HAMMINK (Lijst Jan Hammink): Ik heb een opmerking in de richting van de heer Nijhuis, die zei dat hij het wel eens is met het Haagse beleid. Ik heb van de personeelsgroep van De Karelskamp gehoord dat het nieuwe beleid met enkelbanden tot veel problemen leidt met de huidige groep die het aangaat. En als er mensen zijn die deze groep kent, dan zijn het wel onze werknemers in Almelo. Bovendien verwacht ik dat dit soort nieuwe ontwikkelingen extra druk zullen leggen op het handhavingsbeleid van de politie. Die zal er een zware taak bij krijgen. Dit geef ik graag mee aan de politici die met Den Haag communiceren.

De VOORZITTER: Voordat mevrouw Ten Seldam hierop reageert, vraag ik het college om een reactie.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik zal uw voorstel volgen en ruimte maken, en indien nodig, kom ik er later nog wel op terug.

Mevrouw HERMANS (burgemeester): Voorzitter! Ik heb bij het vragenhalfuur uitgebreid aangegeven hoe wij proberen met bestuurlijke partners, maar ook anderen, de lobby vorm te geven. Voor een deel ziet die uiteraard op de strekking van de eerste motie die vanavond is aangenomen door uw raad. Voor een ander deel ziet die absoluut op onderdelen uit de tweede motie die is ingediend door de CDA-fractie.

Vanmiddag hebben wij het eerste lobbyoverleg gevoerd. Door die lobby vorm te geven, komen we waarschijnlijk sneller tot de kern met de Tweede Kamer dan door het voorstel uit de tweede motie te volgen, hoewel ik haar sympathiek vind. Ik spreek hier niet over politiek, want die opmerkingen heeft de raad zelf gemaakt en die zal ik niet aanraken. In de motie wordt voorgesteld om het college Twentse Kamerleden uit te laten nodigen voor een gesprek en hen te overtuigen. Die gesprekken zijn er natuurlijk allemaal al geweest. In het weekend hebben we aan de lopende band gesprekken gevoerd. Deze Kamerleden zijn niet hier in het stadhuis geweest,

maar er zijn andere communicatiemiddelen. We hebben natuurlijk onze lobbyvoelsprietten actief in de Tweede Kamer.

Ik heb begrepen dat er vandaag een debat is gevoerd bij de regeling van werkzaamheden in de Tweede Kamer. Daarbij is afgesproken dat er zo snel mogelijk een plenair debat zal worden gevoerd over deze kwestie in brede zin en niet alleen over De Karelskamp. Ik geloof dat de Tweede Kamer er haast op zet. Er is in meerderheid besloten om geen technisch vragenuur te houden, maar om meteen het inhoudelijke debat in te duiken. Dit geeft aan dat er relatief weinig ruimte is om in alle rust hier een tour te organiseren voor Kamerleden. Wij zullen die kant op moeten. Daarop is het inrichten van de lobby gericht.

Ik kan u zeggen dat we een aantal van de in de CDA-motie geuite zorgen vandaag hebben meegenomen in het aftasten van de vragen. Waar gaat het nu eigenlijk om? Waar zit de spanning voor dit gebied? Waar zit de spanning voor Almelo en voor De Karelskamp? Qua inhoud kan ik de motie omarmen, los van de politieke kleuring ervan en hoe anderen daarover denken; die wil ik niet aanraken. Maar de strekking van de motie kan ik namens het college omarmen, wetend dat ze in de lobbystrategie is meegenomen.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Voorzitter! Ik zal absoluut niet bestrijden dat er onder aanvoering van de burgemeester allerlei initiatieven worden ontplooid en er allerlei lijntjes zijn met Den Haag en de provincie. Ik ken haar en ik ken het college hierin. Maar ik ken ook mijn eigen fractie hierin. Ook wij hebben contacten en ook wij hebben lijntjes met Den Haag, maar we hebben ook contacten met mensen binnen De Karelskamp. We hebben met hen overlegd en in dat overleg is aangegeven dat de kwaliteit en de werkwijze die daar wordt gebruikt bijdragen aan de beeldvorming. Daarom hebben we onderdeel 3 in het dictum van de motie opgenomen. Daarom wil ik dit onderdeel handhaven

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Voorzitter! Als ik het goed heb begrepen, worden er in Twente niet meer instellingen gesloten dan de twee in Almelo. Dit betekent dat wij in wezen voor de twee Almeloze vestigingen vechten als wij op Twents niveau vechten. Het lijkt mij veel sterker om op Twents niveau voor de Almeloze vestigingen te vechten, dan alleen op het niveau van de Almeloze gemeenteraad. Het was anders geweest als er ook in Hengelo en Enschede vestigingen waren geweest. Maar die zijn er niet. Dus het vechten voor Twente gaat puur over het vechten voor Almelo.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik weet niet of de heer Veenstra nu van mij een reactie verwacht.

De heer VEENSTRA (ChristenUnie): Wat hier wordt gevraagd, gebeurt al in de andere motie, omdat daarin nadrukkelijk wordt gevraagd om voor het behoud van werkgelegenheid in Twente te vechten. Wat betreft de penitentiaire inrichtingen gaat het puur om de vestigingen in Almelo.

De VOORZITTER: U handhaaft uw motie, mevrouw Ten Seldam?

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ja, ik handhaaf de motie.

De heer SCHUUR (PvdA): Ik geef mevrouw Ten Seldam in overweging om haar motie niet in stemming te laten brengen. Op een paar punten is die motie lastig verenigbaar met de vorige. Bovendien heeft de burgemeester in haar antwoord gezegd dat alles wat in de CDA-motie staat, gebeurt en dat het college daar druk mee bezig is. Dat antwoord zou toch voldoende moeten zijn, ook voor mevrouw Ten Seldam, om te zeggen: oké, we hebben bereikt wat we wilden bereiken, het gebeurt al of het gaat nog gebeuren en ik laat deze motie even voor wat ze is.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Ik begrijp de woorden van de heer Schuur. Als ik in zijn positie stond, zou ik waarschijnlijk dezelfde woorden hebben gekozen. Maar ik sta in een andere positie en handhaaf daarom de motie.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! In de motie wordt ons in feite gevraagd om drie dingen te besluiten. Voor ons staat voorop – wellicht kan de CDA-fractie dit onderstrepen – dat

er specifiek namens het college gehamerd wordt op de twee vestigingen in Almelo. Dit is een heel specifieke opdracht. Voor mij zijn de onderdelen 2 en 3 in het dictum van de motie minder belangrijk, maar dat laat ik aan de indieners. Ik zou het wel heel erg jammer vinden dat er een heel negatief signaal door de raad wordt afgegeven als de motie wordt afgewezen. Ik heb van de PvdA-fractie begrepen – wellicht kan mevrouw Ten Seldam dit onderstrepen en heeft zij dit ook op die manier begrepen – dat onderdeel 1 juist niet zo'n probleem is en de onderdelen 2 en 3 wel. Wellicht kunnen we tot een herziene motie komen als we een paar seconden schorsen. Onderdeel 1 staat namelijk niet in de eerste motie. Mevrouw Ten Seldam deelt vast met mij dat in de vorige motie heel breed gevraagd wordt naar algemene instellingen en we eigenlijk het college dezelfde opdracht willen geven als we onszelf geven om heel specifiek bij onze Kamerleden aan de slag te gaan voor het behoud de gevangenis hier.

De heer SCHUUR (PvdA): Volgens mij heb ik aangegeven dat ik met onderdeel 3 in principe geen problemen heb, want ik vind het altijd goed om Kamerleden uit te nodigen. Juist bij de onderdelen 1 en 2 ligt voor de PvdA-fractie het probleem.

Mevrouw TEN SELDAM-EVEN (CDA): Het is even buitengewoon lastig, omdat de heer Cornelissen zojuist heeft gesuggereerd om kort te schorsen om te kijken of we er als hele raad uit kunnen komen. Gehoord de argumenten die zijn gewisseld - ik zie mevrouw Wessels al met haar hoofd schudden - zal dit waarschijnlijk niet tot een positief resultaat leiden. Zeker na de laatste reactie van de heer Schuur dat de onderdelen 1 en 2 juist het knelpunt vormen en onderdeel 3 niet, verwacht ik dit niet. Voorzitter, ik gok het er maar op, en verzoek u de motie in stemming te brengen.

Mevrouw VAN DOORN (ALA): Voorzitter! Wij vinden dit een heel sympathieke motie, maar gehoord het antwoord van de burgemeester, waarin duidelijk wordt aangegeven dat het college al flink aan het lobbyen is bij de Tweede Kamerleden, juist voor deze penitentiaire inrichtingen, stemmen wij tegen deze motie.

De heer SCHUUR (PvdA): Voorzitter! Ik doe nogmaals een oproep om de motie niet in stemming te brengen, anders zijn wij genoodzaakt om tegen te stemmen.

De heer CORNELISSEN (SP): Voorzitter! Met inachtneming van wat wij in eerste termijn hebben gezegd over de Twentse Kamerleden, zullen we instemmen met de motie. De burgemeester heeft gezegd dat dit ondersteuning van het beleid is en dan stemmen we meestal voor.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Het gaat om een Almelo's en een regionaal probleem. Wij stemmen voor.

De door mevrouw Ten Seldam-Even ingediende motie wordt hierna in stemming gebracht en verworpen met 12 tegen 22 stemmen.

Voor de motie stemmen de leden: Kamphuis, mevrouw Meijer, De Olde, mevrouw Ten Seldam-Even, Vos, Akse, Çete, Cornelissen, mevrouw Davis, Hammink, mevrouw Heitink en Van der Horst.

Tegen de motie stemmen de leden: mevrouw Kirkagaç, mevrouw Leusman, Maathuis, Nijhuis, Pauwels, mevrouw Rozema-Jungjohann, Schuur, Simmering, Stapel, Stork, Veenstra, mevrouw Wessels, Zwerink, mevrouw Abdullatif, Buitenweg, mevrouw Dikmen-Yalçi, mevrouw Van Doorn, Elbertse, Geerdink, Gerritsen, Heite en Hümmels.

Sluiting.

Hierna sluit de VOORZITTER, te 22.39 uur, de vergadering.

Gewijzigd/Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo in zijn vergadering van 21 mei 2013.

De griffier,

De voorzitter,

drs. C.M. Steenbergen

J.H.M. Hermans-Vloedveld